

တီကျပ်မြေမှ ခေါင်းလောင်းသံ

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်လောင်းမြို့နယ်ရှိ

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ နှင့် သတ္တုတွင်းမှပြောသော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ

ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံး (Pa-O Youth Organization)

၁၉၉၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၄) ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

အန္တိမပန်းတိုင်

လွတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူညီမျှခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအပြည့်အဝရှိသော လူ့ဘောင်သစ်တစ်ရပ်နှင့် အတူ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းရမည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- (က) လူငယ်ထုများ၏ ကိုယ်ပိုင်အရည်အသွေးနှင့် ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားပိုမိုမြှင့်မားရန်၊
- (ခ) ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီအရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရေးတို့ကို ပအိုဝ်းပြည်သူနှင့် လူငယ်များ ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) မြန်မာနိုင်ငံ၌ တန်းတူပြီး ကိုယ်ပိုင်ပြုငြိမ်းခွင့်အပြည့်အဝရှိသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ် တည်ဆောက်ရာတွင် ရည်ရွယ်ချက်တူ တိုင်းရင်းသားလူငယ်အဖွဲ့များနှင့် ပိုမိုပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဃ) အမျိုးသားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် လူငယ်များ ပိုမိုပါဝင်ရန်နှင့်
- (င) ပအိုဝ်းလူမျိုးတို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို ဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ထိန်းသိမ်းရန် တို့ဖြစ်သည်။

ရံပုံငွေပံ့ပိုးကူညီမှု	-	Burma Relief Center (BRC)
စာအုပ်အပြင်အဆင်	-	ခွန်ရဲသွေး
အုပ်ရေ	-	၁၀၀၀
အကြိမ်	-	ပထမအကြိမ်
ထုတ်ဝေသည့် ခုနှစ်	-	ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံးမှ ဤအစီရင်ခံစာကို ၂၀၁၁ ခုနှစ် "အဆိပ်သင့်တိမ်များ" အစီရင်ခံစာထုတ်ဝေပြီး နောက်ပိုင်းမှာ တွေ့ရှိရသော တိကျကျောက်မီးသွေးစက်ရုံနှင့် သတ္တုမိုင်းတွင်းပတ်ဝန်းကျင်ဒေသခံများအခြေ အနေများ၊ ရွှေပြောင်းခံခဲ့ရသော ဒေသခံများနှင့် နောင်တရားမြို့အရှေ့ ဖက်တွင်ရှိသော ဒေသခံရွာသားများမှ ၎င်းတို့၏ လက်ဖက်ဖိုက်ခင်းများတွင် မြေအောက်သတ္တုမိုင်းတွင်း တူးဖော်နေမှု အခြေနေများကို ၂၀၁၁ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ပြန်လည်စုစည်းအစီရင်ခံစာပြထားသည်။

ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံးမှ တင်ပြထားသော အစီရင်ခံစာ အကြောင်းအရာများမှာ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ ထိခိုက်နစ်နာစေလိုသော ဆန္ဒ မရှိပါ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ၎င်းအစီရင်ခံစာကို တာဝန်ရှိသောသူ တိုင်းမှ ကြားသိကယ်တင်နိုင်ရန်နှင့် တကယ်ထိခိုက်နစ်နာနေမှုများကို တာဝန်ယူတာဝန်ခံခြင်းများကို လုပ်ဆောင်ပေးစေလိုသည်။ ၎င်း အစီရင်ခံစာအုပ်ကို အများပြည်သူများအား ဖတ်ရှု သိရှိစေလိုခြင်းနှင့် မိမိတို့၏ စေတနာကို အသိအမှတ်ပြုပေးကြစေလိုသည်။

ဤအစီရင်ခံစာအတွက် အကြံပြုပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သတင်းအချက်အလက်ဝေငှပေးသော တိကျကျင်ဒေသနှင့် ၎င်းဝန်းကျင်ရှိဒေသခံပြည်သူများ၊ ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံးမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် လိုအပ်သော ငွေကြေးဆိုင်ရာများကို ကူညီထောက်ပံ့ပေးသော အလှူရှင်များအား မိမိတို့ ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံး (PYO) မှ အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

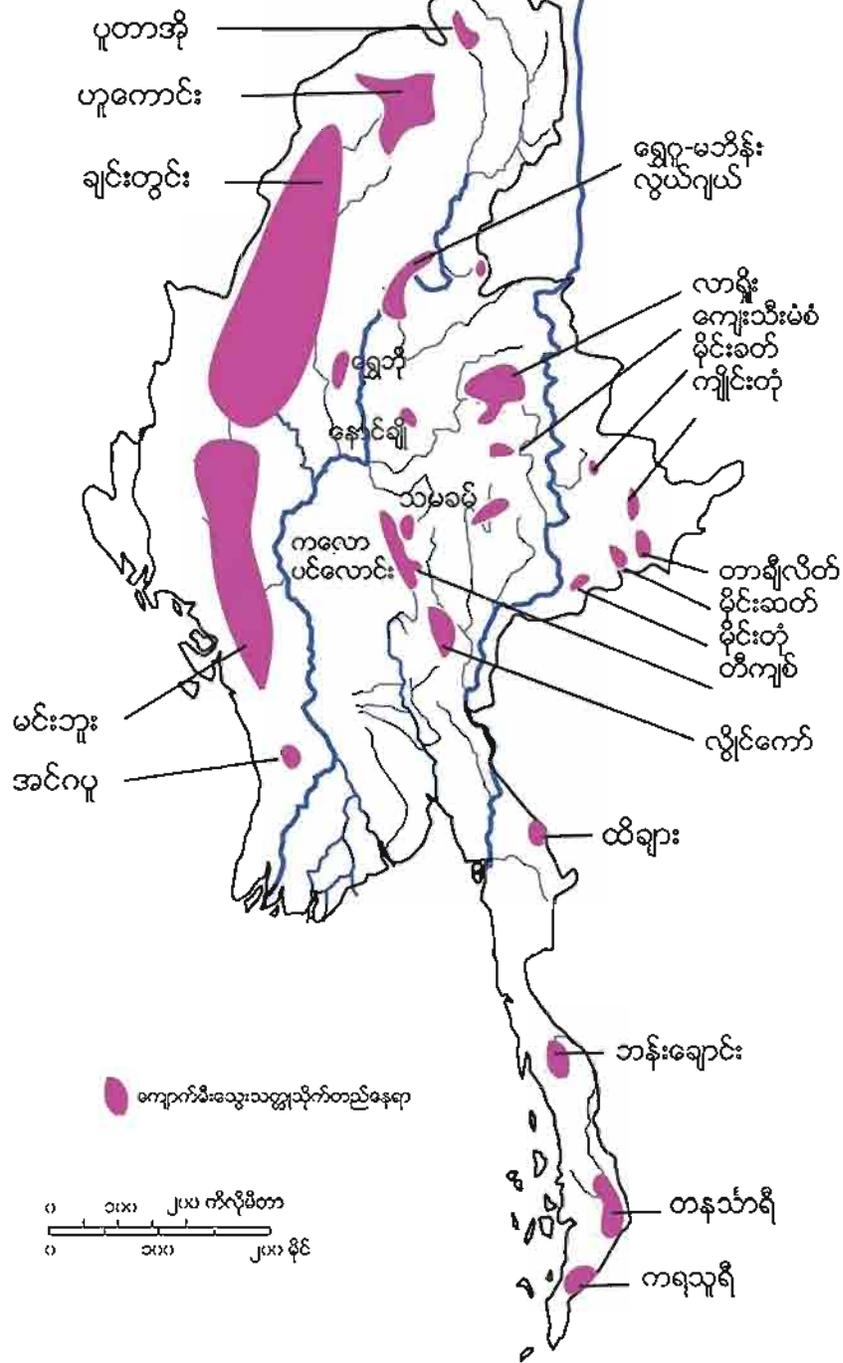
ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံး
Pa-O Youth Organization

မာတိကာ

	စာမျက်နှာ
ကျေးဇူးတင်လွှာ	၃
အစီရင်ခံစာကျဉ်းချုပ်	၆
နိဒါန်း	၇
မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ ကျောက်မီးသွေး သတ္တုသိုက်များအခြေအနေ	၈
မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်သည့် ကုမ္ပဏီများ	၈
ယခင်အစိုးရလက်ထက်တွင် နိုင်ငံတွင်း ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး စက်ရုံ ၁၁ ရုံ တည်ဆောက်ရန် လျာထားချက်	၉
အခန်း (၁)	
မြန်မာနိုင်ငံ စွမ်းအင် အရင်းအမြစ်များ	၁၁
(၁) သဘာဝဓာတ်ငွေ့စွမ်းအင်	၁၂
(၂) လေနနှင့် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်	၁၂
(၃) ရေအားနှင့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်	၁၃
(၄) ကျောက်မီးသွေး စွမ်းအင်	၁၄
အခန်း (၂)	
တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်း	၁၅
(၁) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေး စက်ရုံ	၁၆
(က) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးလျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံကို ပြန်လည်စမ်းသပ်လည်ပတ်ခြင်း	၁၇
(၂) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်း	၁၈ - ၁၉
(၃) ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ရန် ဒေသခံများ၏ လယ်ယာမြေများအား ဆက်လက်တိုးချဲ့ခြင်း	၂၀
(၄) စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မြေများ ဆုံးရှုံးခြင်း	၂၀
အခန်း (၃)	
တီကျစ်ကျောက်မီးသွေး စီမံကိန်း၏ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ	၂၂
(၁) စက်ရုံမှ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ	၂၃
(၂) သတ္တုတွင်းမှ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ	၂၅
(၃) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းမှ အင်းလေးကန်သို့ အဆိပ်သင့်နေပြီလော	၂၉
အခန်း (၄)	
တီကျစ်ဒေသတွင် ရင်ဆိုင်နေရသော ကျန်းမာရေးပြဿနာများ	၃၁
(၁) ပေါင်မပြည့်သည့် ကလေးများမွေးဖွားကြခြင်း	၃၂
(၂) စွန့်ပစ်မြေစာပုံမှ အလိုအလျောက်မီးလောင်ခြင်းကြောင့် အနံ့ဆိုးများထွက်ရှိလာခြင်း	၃၃
အသေးစားမြေအောက် ဥမင်ဖြင့် ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ခြင်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ	၃၄
ဒေသခံများ ကန့်ကွက်ခဲ့သည့် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ	၃၈
တီကျစ်ကျောက်မီးသွေး အလိုမရှိကြောင့် ဒေသခံများနှင့် လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းလှုပ်ရှားမှု	၃၈
ကျောက်မီးသွေး စွမ်းအင်သုံးစွဲမှု လျော့ချရေး ဘာကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ ကြိုးပမ်းလာရသနည်း	၃၉
နိဂုံးနှင့် အကြံပြုချက်	၄၀
တောင်းဆိုချက်များ	၄၁
ကျမ်းကိုး	၄၂
နောက်ဆက်တွဲ (က) (ခ)	၄၄ - ၄၅

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျောက်မီးသွေးသတ္တုသိုက်များ

မြန်မာနိုင်ငံရှိကျောက်မီးသွေးသတ္တုသိုက်များ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန ဘူမိဗေဒလေ့လာရေးနှင့် ဓာတ်သတ္တုရှာဖွေရေးဦးစီးဌာန

Ministry of Mine 2011

အစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်

- (၁) မြန်မာနိုင်ငံသည် စွမ်းအင်များ ပေါကြွယ်ဝသော်လည်း လူဦးရေ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းသာ လျှပ်စစ်မီးကို ရရှိကြသည်။ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၆၀၀၀)မဂ္ဂါဝပ်ထုတ်နိုင်မည့် ဧရာဝတီမြစ်မှ မြစ်ဆုံရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းကြီးနှင့် ဓာတ်အား (၇၀၀၀)မဂ္ဂါဝပ် ထုတ်နိုင်မည့် သံလွင်မြစ်မှ တာဆန်း(မိုင်းတုံ)ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်းကြီးများသည် ၎င်းတို့မှ ထွက်ရှိမည့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၉၀)ရာခိုင်နှုန်းစီကို အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံများသို့ ရောင်းချပေးမည်ဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိသော (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် ပြည်တွင်းအတွက် ဖြန့်ဖြူးရောင်းချပေးမည်ဟု သိရသည်။ ထို့ကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာများကို ဆိုးကျိုးများသက်ရောက်စေနိုင်သော ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်းကြီးများသည် ဒေသခံများနှင့် နိုင်ငံတွင်းရှိ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးမှ ကန့်ကွက်မှုများကို ရင်ဆိုင်ကြနေရသည်။
- (၂) ယခင် ဦးသိန်းစိန်ဦးဆောင်သော အစိုးရလက်ထက်တွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၉၀၈၀)မဂ္ဂါဝပ် ထွက်ရှိမည့် ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားထုတ်စက်ရုံ (၁၁)ခုကို ဆက်လက်တည်ဆောက်ရန် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများနှင့် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးထားမှု ရှိခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တည်ဆောက်ပြီး ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားထုတ်စက်ရုံ (၃)ခုရှိသည်အနက် စံချိန်စံနှုန်းနှင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝမှု မရှိသော တီကျပ်စက်ရုံသည် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က စတင်အကောင်အထည် ဖော်သည့် တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းကြီး လုပ်ကွက်များသည် လူနေကျေးရွာများနှင့် (၆၀)မီတာခန့်သာ ကွာဝေးသဖြင့် ၎င်း၏ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် ရေထုညစ်ညမ်းမှု၊ လေထုညစ်ညမ်းမှု၊ အသံညစ်ညမ်းမှုများကို ဒေသခံများက နေ့တိုင်းဆိုင်ဆိုင်ကြုံရသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံသည် သတ်မှတ်ထားသည့် စံချိန်စံညွှန်းပြည့်မီခြင်းမရှိသည့်အတွက် စီမံကိန်းများကို ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့ရသည်။
- (၃) ၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ ပြန်လည်ပတ်နိုင်ရေးအတွက် တရုတ်နိုင်ငံမှ Wuxi Huanggaung Power Engineering ကုမ္ပဏီကို (၂၂)နှစ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြင့် သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ထိုး ထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ဒေသခံတို့၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို ခြိမ်းခြောက်နေသည့် ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားထုတ် စက်ရုံများ တည်ဆောက်နေမှုကို ပညာရှင်များ၊ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသခံလူထုများက အစဉ်အဆက် ကန့်ကွက် လျက်ရှိသည်။ တီကျပ်ကျောက်မီးသွေး စီမံကိန်းများသည် ဒေသခံပြည်သူများအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်နေမှုများကို ကုမ္ပဏီနှင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနက ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသော တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုများကို ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း မတွေ့ရသေးပေ။
- (၄) တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များ၊ လူထုအခြေပြုလူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသခံလူထုများ လွတ်လပ်စွာပူးပေါင်း ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော EIA, SIA ကို လုပ်ဆောင်ထားခြင်းမရှိပေ။ တီကျပ်ကျောက်မီး သွေး စီမံကိန်းများကို ဗဟိုပြု၍ ၎င်း၏ (၂)မိုင် ပတ်လည်အတွင်းတွင် ကျေးရွာပေါင်း (၁၃) ရွာမှ လူဦးရေ (၈၄၀၀) ကျော် နေထိုင်သည့် ဒေသဖြစ်သည်။ တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းမှ ထွက်ရှိလာသောညစ်ညမ်းရေများသည် ပိုက်ကြီးများဖြင့် (၂၄)နာရီစက်များနှင့်စုပ်ထုတ် နေပြီး ၎င်းရေများသည် အထက်ဘီလူးချောင်းအင်းလေးကန် ဖောင်တော်ဦးဘုရားဘက်သို့စီးဆင်းသည်။ တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းသည် အထင်ကရဖြစ်သော အင်းလေးကန်၏ ရေဝေရေလဲဧရိယာ (၁၄၂၂) စတုရန်းမိုင် အတွင်းတွင်တည်ရှိပြီး ၎င်းသို့စီးဆင်းနေသည့် အထက်ဘီလူးချောင်းသည်လည်း အင်းလေးကန် အတွင်းသို့ အဓိကစီးဝင်သည့် ချောင်းမကြီးဖြစ်သည်။

နိဒါန်း

စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ ကြွယ်ဝသော်လည်း လျှပ်စစ်မီးအလုံအလောက် မရရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံသည် အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံများသို့ သန့်ရှင်းသောစွမ်းအင် အမြောက်အများကို ထုတ်လုပ်ရောင်းချလျှက်ရှိသည်။ သို့သော် အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများက ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်စီမံကိန်းများကို လျှော့ချနိုင်သမျှ လျှော့ချနေချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်စက်ရုံစီမံကိန်းများကို (၁၀)ခုထက်မက အကောင်အထည်ဖော်ရန် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများနှင့် နားလည်မှုစာချွန် လွှာများရေးထိုးခဲ့ကြပြီး အကောင် အထည်ဖော်ကြိုးစားနေလျက်ရှိသည်။

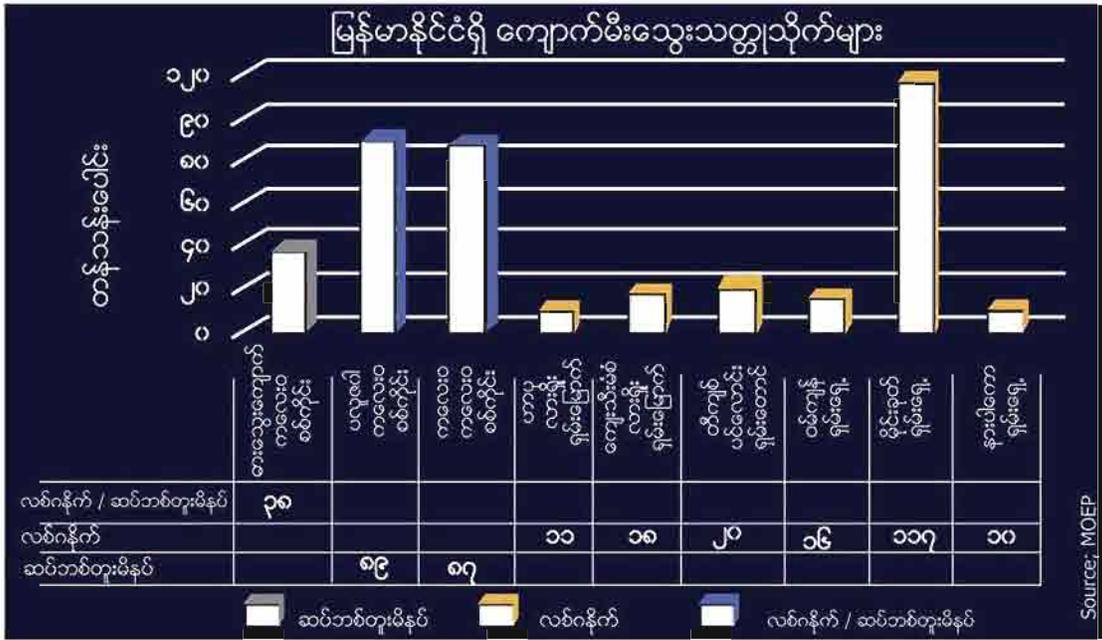
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ထုတ်စက်ရုံ (၃)ရုံရှိသည့် အနက် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ထုတ်စက်ရုံသည် အကြီးဆုံး နှင့် ပထမဦးဆုံး လည်ပတ်သည့်စက်ရုံတစ်ရုံဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် စံချိန်စံနှုန်းနှင့် အရည်အသွေးများ မပြည့်မီသဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများဖြစ်သော လေထုညစ်ညမ်းမှု၊ ရေထုညစ်ညမ်းမှု၊ မြေဆီလွှာများပျက်စီးမှုနှင့် အသံညစ်ညမ်းမှုများကြောင့် ဒေသခံလူထုများမှ ရပ်ဆိုင်းရန် အကြိမ်ကြိမ်တောင်းဆို ကန့်ကွက်မှုများကြောင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် စက်ရုံပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန်အတွက် ယာယီရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဒေသခံများ၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို ခြိမ်းခြောက်နေသည့် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းများသည် စက်ရုံ ပြန်လည်ပတ်နိုင်ရန် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတစ်ခုအား နှစ်ပေါင်း (၂၂)နှစ် လုပ်ပိုင်ခွင့် သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် မှစပြီး (၁၀)နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည့် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းများသည် ဒေသခံပြည်သူများအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရနှင့် ကုမ္ပဏီတို့က တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ဒေသခံလူထုများက တီကျစ်ကျောက်မီးသွေး စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး လုံးဝရပ်တန့်ရေးအတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများကို အစဉ်တစိုက် လှုပ်ရှားလျှက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ ကျောက်မီးသွေးသတ္တုသိုက်များအခြေအနေ

လက်ရှိအချိန်ထိ ဘူမိဗေဒ စူးစမ်းလေ့လာချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောက်မီးသွေးဖြစ်ပေါ်နေ သည့်နေရာ ၃၀၀ ကျော်ရှိပြီး ကျောက်မီးသွေး သတ္တုသိုက် ၁၈၄ ခုမှ ကျောက်မီးသွေး ထွက်ရှိနိုင်သည့် တွေ့ရှိမှုမှာ အဓိက လေးနေရာရှိပြီး ကလေးဝဒေသတွင် တန်ချိန်ပေါင်း ၂၁၄ သန်း လားရှိုးဒေသတွင်တန်ချိန်ပေါင်း ၂၉ သန်း တီကျပ်ဒေသတွင် တန်ချိန်ပေါင်း ၂၀ သန်း ရှမ်းပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်းဒေသတွင် တန်ချိန်ပေါင်း ၁၄၃ သန်း ရှိပြီး တန်ချိန် စုစုပေါင်း ၄၉၅ သန်း ရှိနိုင်သည်ဟု သိရသည်။^၁

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အများအားဖြင့် ထွက်ရှိသော ကျောက်မီးသွေး အမျိုးအစားများမှာ ဆပ်ဘစ်တူမီးနပ်၊ ဘစ်တူမီးနပ်နှင့် လစ်ဂနိုက် အမျိုးအစားများ တို့ဖြစ်သည်။ (အောက်ဇယားတွင်ကြည့်ရန်)

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်သည့် ကုမ္ပဏီများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်သည့် ကုမ္ပဏီပေါင်း ၄၄ ခုမှ တူးဖော်လျက်ရှိပြီး ၁၉၉၁-၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ခုနှစ်ထိ စုစုပေါင်း တန်သန်းပေါင်း ၁၀ သန်းကျော် ထုတ်လုပ်ခဲ့ပြီး အများဆုံးမှာ မြန်မာ့စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်းမှ တန်သန်းပေါင်း ၄ သန်းကျော်နှင့် ဧဒင်စွမ်းအားနှင့် အရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအုပ်စုမှ တန်သန်းပေါင်း ၂ သန်းကျော် ထုတ်ယူခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု သိရ သည်။

(မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ပြီး ၁၀ သန်းကျော်မှာ ၁၉၅၇ မှ ၁၉၉၁ ခုနှစ်အတွင်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။)၂ နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင်ကြည့်ရန်

ယခင်အစိုးရလက်ထက်တွင် နိုင်ငံတွင်း ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေး စက်ရုံ ၁၁ ရုံ တည်ဆောက်ရန် လျာထားချက်

ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု များကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးသမားများ ကန့် ကွက်နေသည့်ကြားမှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံ ၁၁ ရုံ တည်ဆောက်ရန် လွှတ်တော်သို့ တင်ပြထားပြီး ၉ ခုကို သမ္မတဦးသိန်းစိန်အစိုးရလက် ထက်တွင် တည်ဆောက်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ကျန်ရှိသောစက်ရုံများကိုလည်း ခွင့်ပြုပေးရန် တင်ပြထားဆဲဖြစ်သည်။ စက်ရုံများကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့တွင် အကောင်အထည်ဖော်မည်ဟု သိရသည်။^၉

သို့သော်လည်းဘဲ ကျောက်မီးသွေးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံဖြစ်ခြောက်နိုင်စွမ်း လေ့လာမှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ဆဲအနေ အထားအရ ကျောက်မီးသွေးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေး စက်ရုံစီမံကိန်း ၁၁ ရုံကြောင်း နှင့် ၎င်းကို ပြည်တွင်းပြည်ပ ကုမ္ပဏီများ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် MOU၊ MOA များလက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီး ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ စုစုပေါင်းထုတ်ယူနိုင်မည့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားမဂ္ဂါဝပ်မှာ ၉၀၈၀ မဂ္ဂါဝပ် ခန့်ရှိသည်။^{၁၀} (အောက်ပုံဇယားတွင်ကြည့်ရန်)

ဇယား (က) ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံတည်ဆောက်ရန်လျာထားသည့် ဇယား^{၁၁}

စဉ်	ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ တည်ဆောက်ရန် လျာထားသည့်နေရာများ	ထွက်ရှိမည့် မဂ္ဂါဝပ်များ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့် ကုမ္ပဏီများ	နားလည်မှုစာချွန်လွှာ ရေးထိုးထားမှု အခြေအနေများ
၁။	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်	၃၀၀ မဂ္ဂါဝပ်	Virtue Land, subsidiary of Asia World (ပြည်တွင်း)	၂၄.၈.၂၀၁၄ MOU ထိုးပြီး သက်တမ်း ၂၄ လ EIA/SIA ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ
၂။	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကျောက်တန်းမြို့နယ်တွင်	၅၀၀ မဂ္ဂါဝပ်	India's Orange Powergen, Singapore's Global Adviser and Myanmar's Diamond Palace Services	၈.၁၀.၂၀၁၃ တွင် MOU ထိုးပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် လေ့လာဆဲ
၃။	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ထန်းတပင်မြို့နယ်တွင်	၂၇၀ မဂ္ဂါဝပ်	Huaneng Lancang and Htoo Company	၁၁.၁.၂၀၁၀ တွင် MOU ထိုးပြီး EIA SIA ပြုစုဆဲ
၄။	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဝရံကောင်းဒေသတွင်	၅၄၀ မဂ္ဂါဝပ်	India's TATA Power plans	၁၁.၄.၂၀၁၃ တွင် MOU ထိုးပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် လေ့လာဆဲ
၅။	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ဗြိတိမြို့တွင်	၅၀ မဂ္ဂါဝပ်	ပြည်တွင်း	၂၇.၇.၂၀၁၂ MOU ထိုးပြီး MOU သက်တမ်း ၁၈ လ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် စီစစ်ဆဲ
၆။	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ဘုတ်မြင်းမြို့နယ်(မနောလုံး)တွင်	၅၀၀ မဂ္ဂါဝပ်	Cwave Global and 24 Hours Mining & Industry	၂၀.၉.၂၀၁၂ တွင် MOU ထိုးပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် လေ့လာဆဲ
၇။	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ဗြိတိမြို့တွင်	၁၈၀၀ မဂ္ဂါဝပ်	ပြည်ပ	၈.၁၀.၂၀၁၄ တွင် MOU ထိုးပြီး
၈။	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မြစ်ဝဒေသတွင်	၂၆၄၀ မဂ္ဂါဝပ်	Thailand's RATCH and Blue Energy & Environment, Myanmar's Vantage and Kyaw Kyaw Phyo	အောက်တိုဘာ ၂၀၁၄ တွင် မြန်မာ့စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်းဌာနနှင့် RATCH တို့ MOU ထိုးပြီး
၉။	မွန်ပြည်နယ် ရေးမြို့နယ် အံဒင်ဒေသတွင်	၁၂၀၀ မဂ္ဂါဝပ်	Thailand's Toyo-Thai Group	Thailand's Toyo-Thai Group ၂၀.၃.၂၀၁၃ တွင် MOU ထိုးပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် လေ့လာဆဲ
၁၀။	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ကလေးဝဒေသတွင်	၅၄၀ မဂ္ဂါဝပ်	Singapore's ISDN and Myanmar's Tun Thwin Mining	၁၁.၄.၂၀၁၃ တွင် MOU ထိုးပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် လေ့လာဆဲ EIA, SIA ပြုစုဆဲ
၁၁။	ရှမ်းပြည်နယ် ကျိုင်းတုံမြို့နယ်တွင်	၆၆၀ မဂ္ဂါဝပ်	Thailand's Lump ondum	၁.၁၀.၂၀၁၃ တွင် MOU ထိုးပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် အတည်ပြုပြီး EIA, SIA လေ့လာဆဲ
	စုစုပေါင်း	၉၀၈၀ မဂ္ဂါဝပ်		

အခန်း(၁)
မြန်မာနိုင်ငံ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ။

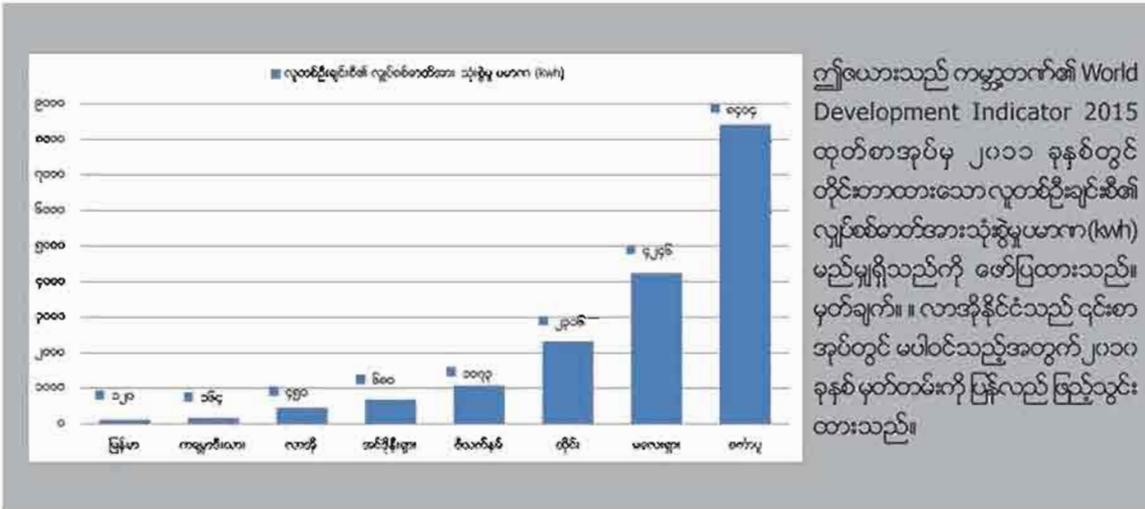

Photo Source: <http://www.nytimes.com/roomfordebate/2016/05/03/whats-holding-back-renewable-energy/solar-energy-will-thrive>

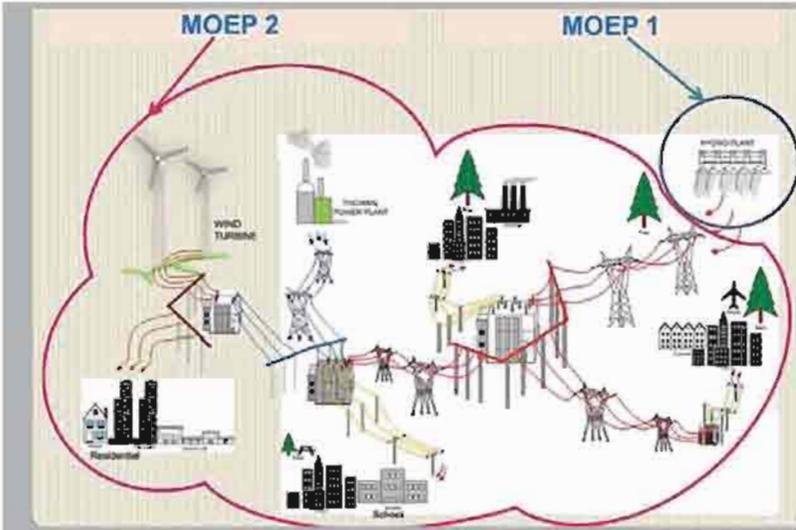
မြန်မာနိုင်ငံ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ

မြန်မာ့စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များမှာ ရေအားဖြင့် လျှပ်စစ်မဂ္ဂါဝပ် တစ်သိန်းကျော်၊ ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန်သန်းပေါင်း (၇၀၀) ကျော်၊ လေစွမ်းအင်ဖြင့် တယ်ရာဝပ်နာရီပေါင်း (Terawatt hours-TWh) (၃၆၅၁၀၀)၊ နေစွမ်းအင်ဖြင့် တယ်ရာဝပ်နာရီပေါင်း (၅၁၉၇၃) ထုတ်လုပ်နိုင်ခြေရှိပြီး၊ အတည်ပြုပြီးဖြစ်သော ရေနံဆိုင်အောင်းပမာဏ စည်ပေါင်း ၄၅၉ သန်း၊ သဘာဝဓါတ်ငွေ့ကုပပေပေါင်း (၁၁ ဒဿမ ၈) ထရီလျှံအထိ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။^၆

သို့သော် လက်ရှိတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် လူဦးရေ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းကျော်သာ လျှပ်စစ်မီးရရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိတစ်နိုင်ငံလုံး လျှပ်စစ်ဓါတ်အား သုံးစွဲနိုင်မှုမှာ (၂၇၀၀)မဂ္ဂါဝပ်သာ ရှိသည်။ အမျိုးသားလျှပ်စစ်ဓါတ်အား ပင်မစီမံချက်အရ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှာ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၄၅၃၁) မဂ္ဂါဝပ်၊ ၂၀၂၅ ပြည့်နှစ်မှာ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၈၁၂၁) မဂ္ဂါဝပ်၊ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်မှာ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၁၄၅၄၂)မဂ္ဂါဝပ်အထိ တိုးတက်သုံးစွဲလာမည်ဟု ဆိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်များရှိသည်။ သို့သော် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာများကို ထိခိုက်စေသည့် ရေအားလျှပ်စစ်နှင့် ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းများကို ပြည်သူများ၏ ကန့်ကွက်မှုများ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ပွားနေသော်လည်း ၎င်းစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆက်လက်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။

ဤဇယားသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ World Development Indicator 2015 ထုတ်စာအုပ်မှ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တိုင်းတာထားသော လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း (kWh) မည်မျှရှိသည်ကို ဖော်ပြထားသည်။ မှတ်ချက်။ ။ လာအိုနိုင်ငံသည် ၎င်းစာအုပ်တွင် မပါဝင်သည့်အတွက် ၂၀၁၀ ခုနှစ် မှတ်တမ်းကို ပြန်လည် ဖြည့်သွင်း ထားသည်။

ဤပုံသည် ဦးအောင်မြင့် (အကြီးတန်း အင်ဂျင်နီယာ) - နိုပါတ် (၂) လျှပ်စစ် စွမ်းအားစနစ်ကြီးကြားမှု မြန်မာနိုင်ငံတွင်း လျှပ်စစ်ဓါတ်အားအခွင့်အလမ်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား သုံးစနစ်ပြောင်းခြင်း Powerpoint မှ ကူးယူထားသည်။

Picture source: 6. Mr.Aung Myint - Rural Electrification and Access to Electricity in Myanmar

(၁) သဘာဝဓါတ်ငွေ့စွမ်းအင်။

မြန်မာ့ကမ်းလွန် သဘာဝဓါတ်ငွေ့စီမံကိန်း (၄)ခုသည် ထိုင်းနှင့် တရုတ်နိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ရောင်းချရန် နှစ်ရှည်စာချုပ် ချုပ်ဆိုထားပြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေ့စဉ်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ ကုဗပေသန်းပေါင်း (၂၀၀၀) ထုတ်လုပ်သည့်အနက် (၈၀)ရာခိုင်နှုန်းကို ပြင်ပသို့တင်ပို့ပြီး ကျန် (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းကို ပြည်တွင်းတွင် ဖြန့်ဖြူးပေးသည်ဟု ဆိုသည်။ သဘာဝဓါတ်ငွေ့သုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံစီမံကိန်း (၄)ခု ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် စုစုပေါင်းလျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၇၈၀) မဂ္ဂါဝပ် တည်ဆောက်ရန် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကာလထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းနိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ ရေနံနှင့် သဘာဝဓါတ်ငွေ့ကဏ္ဍသည် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့အပြင် ပြည်ပသို့ သဘာဝဓါတ်ငွေ့ နေ့စဉ်ရောင်းချမှု စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅ သန်းကျော် ရရှိမည်ဟု မြန်မာ့ရေနံနှင့် သဘာဝဓါတ်ငွေ့လုပ်ငန်း (MOGE) တာဝန်ရှိသူ တစ်ဦးက မြန်မာတိုင်(မ်) သို့ပြောခဲ့သည်။^{၁၀}

(၂) လေနှင့်နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်။

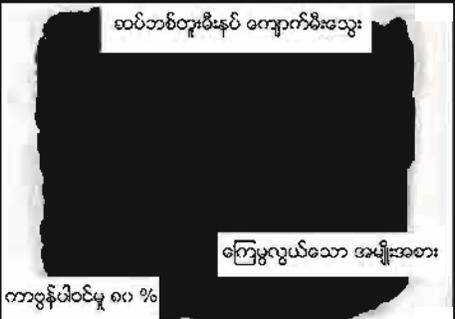
နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံစီမံကိန်း (၂)ခု ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် စုစုပေါင်းလျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၅၇၀၀)မဂ္ဂါဝပ်တည်ဆောက်ရန် အမေရိကန်နှင့် ထိုင်းကုမ္ပဏီတို့က ဆောင်ရွက်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ လေစွမ်းအင်သုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံစီမံကိန်း (၁)ခု ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် စုစုပေါင်းလျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၃)မဂ္ဂါဝပ်ကို ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ချောင်းသာဒေသတွင် တည်ဆောက်ရန် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီနှင့် လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ မန္တလေး တိုင်းဒေသကြီး နဘူးအိုင်နှင့် ဝမ်းတွမ်းစက်ရုံ(၂)ခုမှ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၃၀၀) မဂ္ဂါဝပ် ထုတ်လုပ်မည့် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံကို လျှပ်စစ်စွမ်းအား ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အမေရိကန်အခြေစိုက် ACO Investment Group LLC and Convalt Energy LLC နှင့် သဘောတူညီမှု စာချွန်လွှာ(MOA)ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။^{၁၁}

လျှပ်စစ်စွမ်းအား ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အမေရိကန်အခြေစိုက် ACO Investment Group LLC and Convalt Energy LLC ESifh သဘောတူညီမှု စာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးသည် (ဓာတ်ပုံကို MOI မှကူးယူထားပါသည်)

(၄) ကျောက်မီးသွေးစွမ်းအင်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံစီမံကိန်းများသည် တရုတ်၊ ဂျပန်၊ အိန္ဒိယနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကုမ္ပဏီများမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြသည်။ ကျောက်မီးသွေးစွမ်းအင်စီမံကိန်းကို ပညာရှင်များနှင့် ဒေသခံလူထုများ ကန့်ကွက်နေကြသော်လည်း ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားထုတ်စက်ရုံ (၁၁)ရုံ တည်ဆောက်ရေးကို ယခင်အစိုးရမှ နိုင်ငံတကာကုမ္ပဏီများနှင့် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တည်ဆောက်ပြီးသည့် ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားထုတ်စက်ရုံ (၃) ရုံမှာ တီကျပ်ရုံ စက်ရုံ ၁၂၀ မဂ္ဂါဝပ်၊ ကော့သောင်းရုံ စက်ရုံ ၈ မဂ္ဂါဝပ်နှင့် နောင်ချိုရုံ စက်ရုံ ၁၅ မဂ္ဂါဝပ် တို့ဖြစ်သည်။¹⁰ သို့သော် ကျောက်မီးသွေး သုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး စက်ရုံများဖြစ်သည့် ကော့သောင်းရုံ စက်ရုံနှင့် နောင်ချိုမြို့ရှိ စက်ရုံတို့မှာ နိုင်ငံတော်ရှိ ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်းမရှိဘဲ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်၏ အစိုးရများ၏ အစီအမံများဖြင့် သာဆောင်ရွက်ထားကြောင်း သိရှိရသည်။¹¹

အမေရိကန် သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ လေ့လာတိုင်းတာချက်အရ ၅၅၀ မဂ္ဂါဝပ် ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံတစ်ခုမှ လေထုညစ်ညမ်းမှုဖြစ်စေသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ၃ ဒဿမ ၇ သန်း ထွက်နိုင်ကာ အဆိုပါပမာဏကို ချေဖျက်ရန်အတွက် အရွယ်ရောက်သော သစ်ပင်ပေါင်း ၁၆၁ သန်း စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ကြောင်း သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနမှ အငြိမ်းစားအင်ဂျင်နီယာ ဦးစောမိုးမြင့်က ဆိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြီးခဲ့သည့်အစိုးရသက်တမ်း လက်ထက်တွင် (၃) နှစ်အတွင်း သစ်တန်ချိန်ပေါင်း သိန်း (၅၀)ကျော်ထုတ်ယူခဲ့မှု အပါအဝင် ယခင်အစိုးရလက်ထက်က သစ်အလွန်အကျွံထုတ်ယူခဲ့မှု များကြောင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း (၁၁)ခုတွင် ရေကြီး၊ ရေလွှမ်း၊ မြေပြို၊ ရွှံ့နှံ့ဖုံးလွှမ်းခဲ့သည့် သဘာဝဘေးဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ကြရပြီး ဖြစ်သည်။¹²

လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ၉၀၈၀ မဂ္ဂါဝပ် ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံ စီမံကိန်း (၁၁)ခုကို အကောင်အထည်ဖော်ပါက အထက်ပါသဘာဝဘေးဒဏ်များအပြင် လေထုညစ်ညမ်းမှုဘေးဒဏ် ကိုပါ ရင်ဆိုင်ခံစားကြရလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ကျောက်မီးသွေးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အားကိုးအားထားပြုသင့်သော စွမ်းအင်အရင်းမြစ်မဟုတ်ကြောင်း ကျောက်မီးသွေးဆက်သဘာဝဓါတ်ဖွေ့သို့အခြားသောလောင်စာများကို သုံးစွဲသင့်ကြောင်း ပညာရှင်များက ထောက်ပြကြသည်။ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့် သုံးစွဲမည့်စွမ်းအင်မျိုးစုံမှ အချိုးအစာတွင် ကျောက်မီးသွေးကို (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းထိ အသုံးပြုမည်ဟု အမျိုးသားစွမ်းအင်ပင်မစီမံချက်က ဆိုသည်။

အခန်း (၂)
တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်း။

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်း။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောက်မီးသွေးသုံးခါတ်အားပေးဆက်ရုံ ဖြစ်ခြောက်နိုင်စွမ်းမှာ (၁၁) ခုသာရှိပြီး စုစုပေါင်းထုတ်ယူနိုင်မည့် လျှပ်စစ်ခါတ်အားမှာ (၉၀၈၀) မဂ္ဂါဝပ် ခန့်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ (ဇယား(က) တွင်ကြည့်ရန်) မြန်မာနိုင်ငံတွင် တည်ဆောက်ပြီး ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ခါတ်အားပေးဆက်ရုံ(၃)ရုံရှိသည်အနက် တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးဆက်ရုံသည် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။^{၃၃}

(၁) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ။

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ (China National Heavy Machinery Corporation Company - CHMC) ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအုပ်စု ကုမ္ပဏီတို့က စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်၌ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ယခင်တွင် စက်ရုံလည်ပတ်စဉ်က သတ်မှတ်ထားသော လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၁၂၀) မဂ္ဂါဝပ် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဟု မျှော်မှန်းထားသော်လည်း လက်တွေ့တွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၂၀) မဂ္ဂါဝပ်သာ ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။^{၁၄} စက်ရုံ၏ မီးခိုးခေါင်တိုင်သည် ပေ (၄၀၀) ကျော် တည်ဆောက်ရန် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း ပေ (၂၀၀) ကျော်သာ တည်ဆောက်သည့်အတွက် ကျောက်မီးသွေးလောင်ကျွမ်းရာမှ ထွက်ရှိလာသော မီးခိုးငွေ့များသည် အပေါ်သို့မတက်ရောက်နိုင်ဘဲ စက်ရုံဝန်းကျင်ဒေသများတွင်သာ ပြာမှုန်များ ပြန့်ကျဲကျနေသည် ကိုတွေ့ရသည်။^{၁၅}

၂၀၁၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၂၃) ရက်နေ့တွင် လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမော်သာထွေးမှ “တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ဓါတ်အားထုတ်စက်ရုံသည် နည်းပညာနိမ့်ပြီး ဒေသခံများအပေါ် ထိခိုက်မှုရှိလာသည့်အတွက် ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး နည်းပညာအသစ်များဖြင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် စီစဉ်နေသည်ဟု” ဆိုသည်။^{၁၆} ၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၂)ရက်နေ့တွင် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံကို ပြန်လည်ပတ်နိုင်ရေးအတွက် တရုတ်နိုင်ငံမှ Wuxi Huanggaung Electric Power Engineering ကုမ္ပဏီနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။^{၁၇} စက်ရုံကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆိုပါကုမ္ပဏီက တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု မည်မျှရှိသည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မသိရှိရသေးပေ။

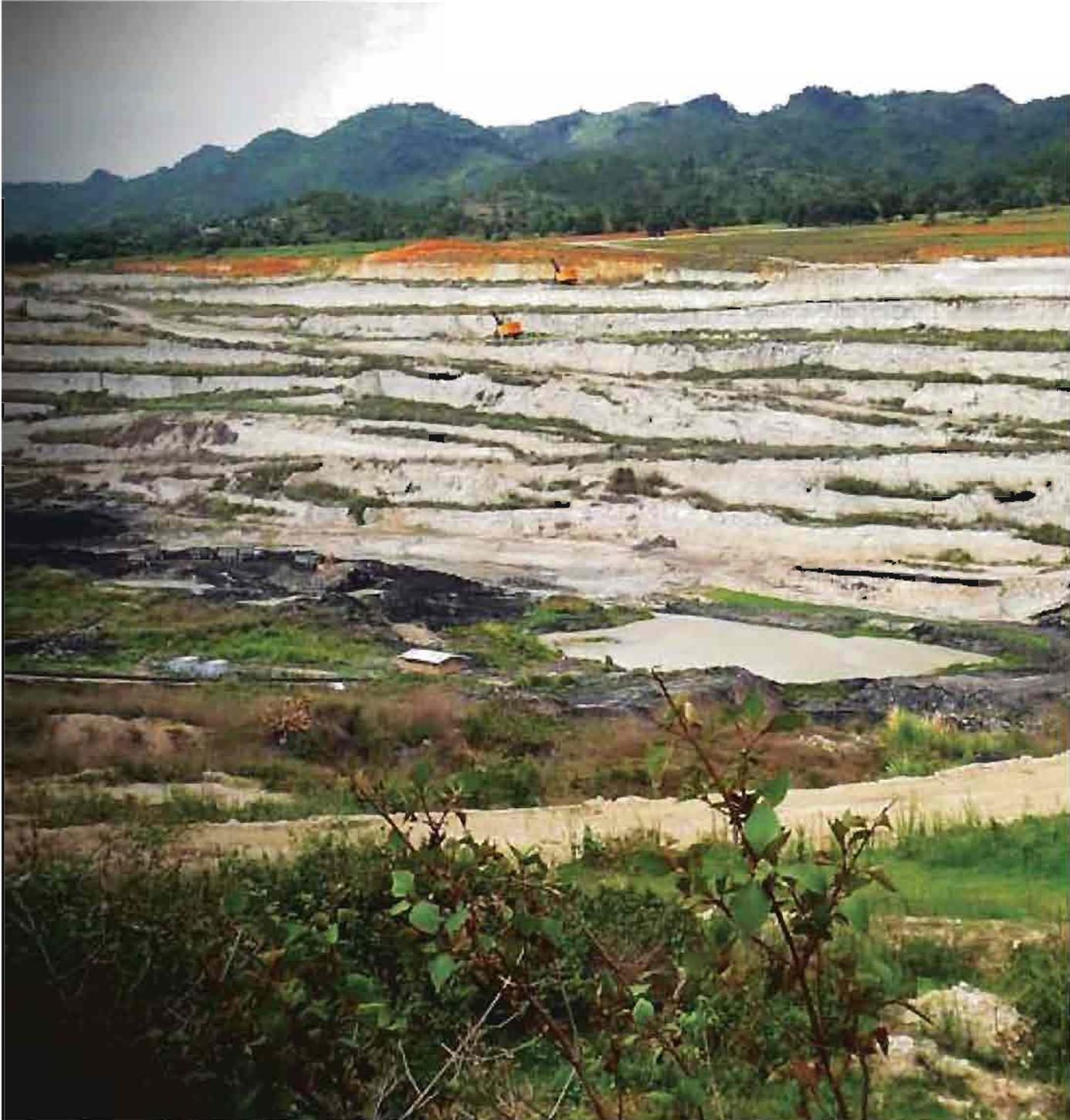

(က) တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံကို ပြန်လည်စမ်းသပ်လည်ပတ်ခြင်း

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံကို (၂၁) ရက် စက်တင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ၅ ကြိမ်ခန့် စက်များ စမ်းသပ်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ယခုလက်ရှိတွင်လည်း မကြာခင် စက်ကိုစမ်းသပ်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းစမ်းသပ်လည်ပတ်ချိန်တွင် ဒေသခံများ၏ ပြောကြားချက်အရ “စက်ရုံက အရင်ကထက်ပိုပြီး အသံဆူညံမှုတွေ ဖြစ်လာတယ်” ဟု ဒေသခံတစ်ဦးကဆိုသည်။

(၂) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်း။

၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုသိုက်ကို စတင်တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ၎င်းအား ဖုံးလွှမ်းထားသည့် အေသံလူထုများ၏လယ်ယာမြေ ဧက (၅၀၀) ကျော် ပေါ်တွင် အစိုးရက ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ရေးစီမံကိန်းအတွက် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် အတင်းအဓမ္မ စတင်သိမ်းယူခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ဧဒင်စွမ်းအင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးရေးကုမ္ပဏီတို့က ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပမာဏ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၀)သန်းဖြင့် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ရေး နှစ်(၂၀)စီမံကိန်းကို စတင်တူးဖော်ခဲ့သည်။

ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းမှ (၁)မိုင်အရှည်ရှိသည့် ကျောက်မီးသွေးသယ်စက်ခါးပတ်ဖြင့် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသုံး
ခါတ်အားထုတ်စက်ရုံသို့ ပို့ဆောင်သည့် လမ်းကြောင်းလည်း ဒေသခံလူထုများ၏ လယ်ယာမြေများကို ဖြတ်ပြီး
တည်ဆောက်ထားသည်။ တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းကို ဧဒင်ကုမ္ပဏီက အကြီးစားတူးဖော်မှုအပြင်
တီကျစ်နှင့် ၁၈ မိုင်ပတ်လည်အတွင်း အခြားသော အသေးစား လုပ်ကွက်ပေါင်း (၁၇)ခုကိုလည်း စွမ်းအားကုမ္ပဏီနှင့်
ပူးပေါင်း၍ တူးဖော်လျက်ရှိသည်။ အကြီးစားတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့် သက်တမ်းကျန်ရှိပါသော်လည်း
အသေးစားတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ပိုင်ခွင့် သက်တမ်းမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်ကတည်းက ကုန်ဆုံးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။
သို့သော် တချို့ နေရာများမှာ အသေးစားတူးဖော်မှုများ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်စက်ရုံမှ အသုံးပြုပြီးရေများကို ဒေသခံများမှ မြန်လည် အသုံးပြုနေသည့်ပုံ

(၄) စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မြေများ ဆုံးရှုံးခြင်း

တီကျပ်ဒေသခံရွာသူရွာသားများမှာ မိမိတို့လယ်ယာမြေများကို သိမ်းယူသွားသည်ကို မသိရှိကြရဘဲ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ရောက်မှ ပုံစံ (၇) ပြုလုပ်ရန်အတွက် မြို့နယ်မြေတိုင်းစာရေးရုံးသွားမှ မိမိတို့မြို့ဟာ ကျောက်မီးသွေး သတ္တုတွင်းနယ်မြေဖြစ်နေပြီးဖြစ်ကြောင်း လုပ်ကိုင်၍မရတော့ကြောင်း ဒေသခံများထံမှ ကြားသိရှိကြရသည်။ ၎င်းမြေယာများတွင် အဓိကစိုက်ပျိုးကြသော သီးနှံများမှာ စပါး၊ အာလူး၊ နှမ်းနှင့် အခြားသော ဟင်းသီးဟင်းရွက် ပင်များ စိုက်ပျိုးကြ ခြင်းဖြစ်သည်။

"စက်ရုံတွေ၊ ကျောက်မီးသွေးတွေအတွက်မြေတွေ သိမ်းသွားတဲ့ခါကျတော့ စီးပွားရေး ခက်ခဲလာတယ်ပေါ့။ ရွာကအမျိုးသမီးတွေကျတော့ ဟိုအလုပ်နည်းနည်း၊ ဒီအလုပ် နည်းနည်း လုပ်တာပေါ့။ အလုပ်မရှိဘူးဆိုရင် အငှားတွေလိုက်ကျတာပေါ့။ စက်ရုံနှင့် သတ္တုတွင်း မလာခင်တုန်းကတော့ အငှားတွေသွားတော့သွားတယ် ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ခြံထဲ၊ မြေထဲမှာအလုပ်တွေရှိတော့ သိပ်မသွားဖြစ်ဘူးပေါ့နော်။ အခုကရွာတွေ ပြောင်းရတာက တစ်ဖက်၊ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရတာတစ်ဖက်ဆိုတော့ အရင်တုန်းကနဲ့တော့ကွာတာပေါ့။ အရင်တုန်းကဆို ဆန်စပါးအတွက် ပူစရာမလိုဘူးပေါ့ဟု ဒေသခံ မှပြောပြခဲ့သည်။" (မေးမြန်းချက် ၁/၁၂)

ယခု လက်ရှိအခြေအနေတွင် စီးပွားရေးထိခိုက် ဆုံးရှုံးမှုလည်း ဒေသခံများမှာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေကြရသည်။

ဆက်လက်၍ "တစ်ချို့ လူတွေကျတော့ မြေတွေကုန်သွားတော့ အမျိုးသမီးတွေ ဆိုအငှားတွေ လိုက်သွားကြတယ်။ ဈေးပတ်တွေလည်း လိုက်ကြတယ်လေ။ အခုအငှားလိုက်တာဆိုရင် တရက် ကို ၁၅၀၀ ကျပ်ဘဲရတယ်။ မိုးတွင်း လယ်လုပ်ချိန်တွေကျမှ ၂၀၀၀ ကျပ်ရတယ်။ သာသမီးများကလူတွေမိသားစုများကလူတွေဆိုစာထုတ်နေရေးအထိမပြောဘူးပေါ့။ အရင်တုန်းကဆိုရင် သူ့မြို့ကိုယ်ခြံလုပ်ရတယ် လေ။ အခုကျတော့ လုပ်ဖို့မြေတွေ၊ ယာတွေမရှိဘူးဆိုတော့ အဲသလိုဘဲ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရတာပေါ့နော်။ တချို့ဆိုလျှင်လည်း အငှားလိုက်၊ ခြံနည်းနည်းရှိတဲ့လူတွေဆိုရင် လည်း ရှိတဲ့မြေလေးနဲ့လုပ်ကြတာပေါ့။ ဟု ၎င်းဒေသခံမှ ပြောပြခဲ့သည်။" (မေးမြန်းချက် - ၁/၁၂)

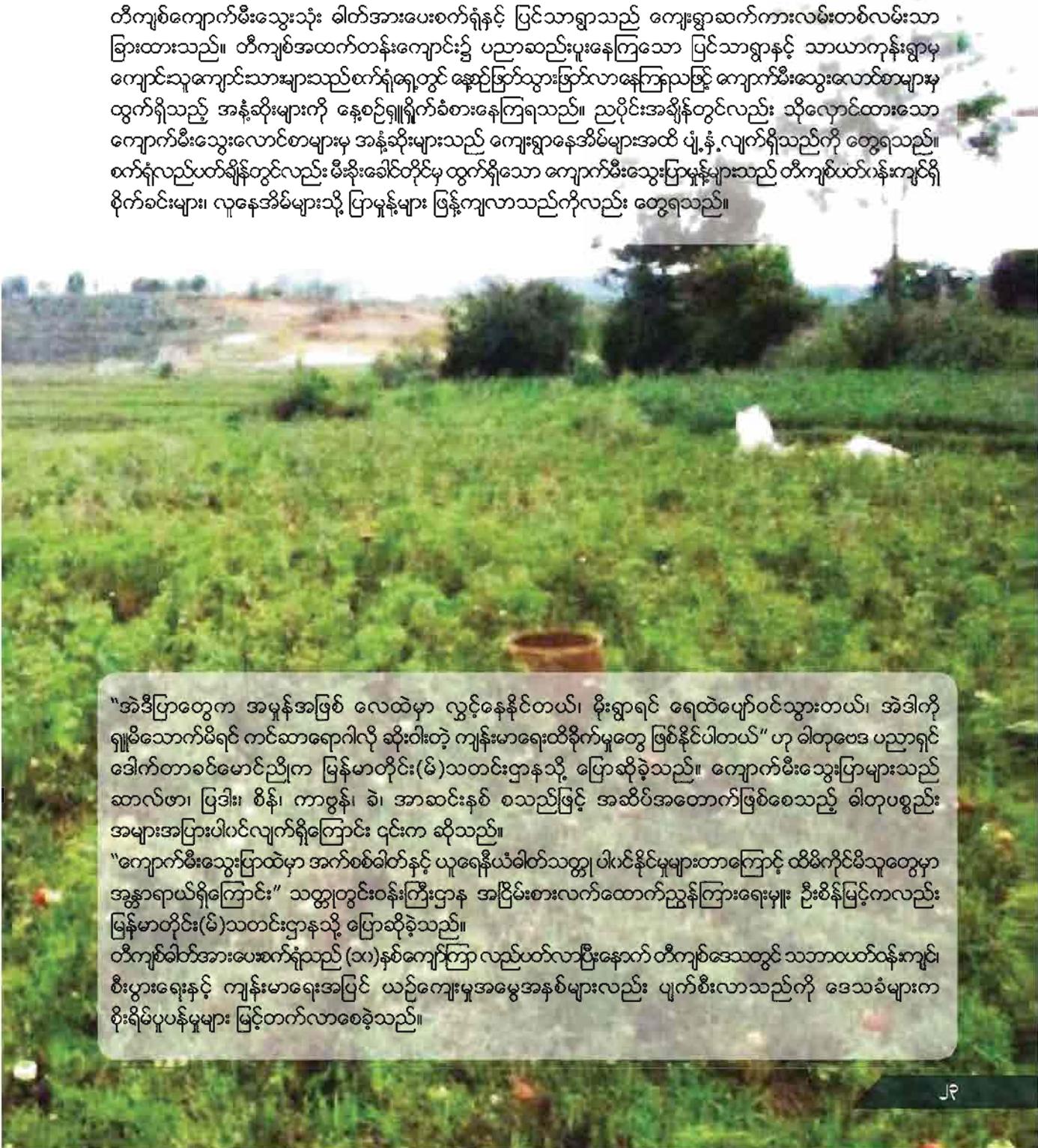
အခန်း (၃) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်း၏ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ။

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး စက်ရုံစီမံကိန်းသည် တပ်ဆင်ထားသော စက်ယန္တရားပစ္စည်းများမှာ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံနှုန်းများနှင့် အရည်အသွေးများ ပြည့်စုံမှု မရှိသောကြောင့် ဒေသခံရွာသားများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေခဲ့သည်။ ၎င်းစီမံကိန်းသည် ဒေသခံလူထုများအတွက် ကောင်းကျိုးပေးသည်ထက် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုက ပိုများနေသည်ဟု ဆိုကြသည်။

(၁) စက်ရုံမှ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ။

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓါတ်အားပေးစက်ရုံနှင့် ပြင်သာရွာသည် ကျေးရွာဆက်ကားလမ်းတစ်လမ်းသာ ခြားထားသည်။ တီကျပ်အထက်တန်းကျောင်း၌ ပညာဆည်းပူးနေကြသော ပြင်သာရွာနှင့် သာယာကုန်းရွာမှ ကျောင်းသူကျောင်းသားများသည်စက်ရုံရှေ့တွင် နေ့စဉ်ဖြတ်သွားဖြတ်လာနေကြရာသဖြင့် ကျောက်မီးသွေးလောင်စာများမှ ထွက်ရှိသည့် အနံ့ဆိုးများကို နေ့စဉ်ရှူရှိုက်ခံစားနေကြရသည်။ ညပိုင်းအချိန်တွင်လည်း သိုလှောင်ထားသော ကျောက်မီးသွေးလောင်စာများမှ အနံ့ဆိုးများသည် ကျေးရွာနေအိမ်များအထိ ပျံ့နှံ့လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ စက်ရုံလည်ပတ်ချိန်တွင်လည်း မီးဆိုးခေါင်တိုင်မှ ထွက်ရှိသော ကျောက်မီးသွေးပြာမှုန့်များသည် တီကျပ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ စိုက်ခင်းများ၊ လူနေအိမ်များသို့ ပြာမှုန့်များ ဖြန့်ကျံလာသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

“အဲဒီပြာတွေက အမှုန်အဖြစ် လေထဲမှာ လွင့်နေနိုင်တယ်။ မိုးရွာရင် ရေထဲပျော်ဝင်သွားတယ်။ အဲဒါကို ရှူမိသောက်မိရင် ကင်ဆာရောဂါလို ဆိုးဝါးတဲ့ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုတွေ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်” ဟု ဓါတုဗေဒ ပညာရှင် ဒေါက်တာခင်မောင်ညိုက မြန်မာတိုင်း(မ်)သတင်းဌာနသို့ ပြောဆိုခဲ့သည်။ ကျောက်မီးသွေးပြာများသည် ဆာလဖာ၊ ပြဒါး၊ စိန်၊ ကာဗွန်၊ ခဲ၊ အာဆင်းနစ် စသည်ဖြင့် အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေသည့် ဓါတုပစ္စည်း အများအပြားပါဝင်လျက်ရှိကြောင်း ၎င်းက ဆိုသည်။ “ကျောက်မီးသွေးပြာထဲမှာ အက်စစ်ဓါတ်နှင့် ယူရေနီယံဓါတ်သတ္တု ပါဝင်နိုင်မှုများတာကြောင့် ထိခိုက်မိသူတွေမှာ အန္တရာယ်ရှိကြောင်း” သတ္တုတွင်းဝန်းကြီးဌာန အငြိမ်းစားလက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစိန်မြင့်ကလည်း မြန်မာတိုင်း(မ်)သတင်းဌာနသို့ ပြောဆိုခဲ့သည်။ တီကျပ်ခါတ်အားပေးစက်ရုံသည် (၁၀)နှစ်ကျော်ကြာ လည်ပတ်လာပြီးနောက် တီကျပ်ဒေသတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ စီးပွားရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအပြင် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များလည်း ပျက်စီးလာသည်ကို ဒေသခံများက စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ မြင့်တက်လာစေခဲ့သည်။

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းမှ ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်နေသည့် စက်ယန္တရားများပုံ

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေး သတ္တုတွင်းမှ ထွက်ရှိသည့် ညစ်ညမ်းရေးများကို ရေစုပ် စက်များဖြင့် တပ်ဆင် ထား သော အချင်း (၆) လက်မရှိ ပိုက်များကို အသုံး ပြုပြီး နေ့စဉ်(၂၄) နာရီ စုပ်ထုတ် နေရသည်။

ဘိုးဘွား အစဉ်အဆက် ကတည်းက ရိုးယာ စိုက်ပျိုး ရေးအတွက်အသုံးပြုနေသည့် မင်းကျောင်းကိုတီကျစ်ကျောက် မီးသွေး သတ္တုတွင်း ရေမှ စီးဝင်လာ၍ ညစ်ညမ်း သွား သည့်ပုံ

(၂) သတ္တုတွင်းမှ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ။

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ရေးအတွက် တောင်ပို့လရွာနှင့် လှိုင်းခါးရွာများမှ လူဦးရေ ၃၂၀ ခန့်နှင့် စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု (၆၃)စုပြောင်းရွှေ့ခံကြရပြီး တစ်အိမ်ထောင်ကို အများဆုံး ကျပ်ငွေ (၁၅၀၀၀၀) ကျပ်သာ လျော်ကြေးရရှိခဲ့ကြသည်။ တီကျစ်ရွာနှင့် ခြံစည်းရိုးသာခြားထားသည့် ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းကြီးသည် မြေမျက်နှာပြင် အပွင့်စနစ်တူးဖော်ပြီး ကျောက်မီးသွေးသယ် ကားကြီးများဖြင့် အဆက်မပြတ် သွားလာလှုပ်ရှားမှု များကြောင့် ကျောက်မီးသွေးမှုန်များ နေ့စဉ်ပျံ့လွင့်နေလျက် ရှိခဲ့သည်။

“နွေတိုင်းခဲ ကျောက်မီးသွေးအနံ့က တအားနံ့တယ်။ လူတွေဆို ခေါင်းကိုက်ကြတယ်။ ကျန်းမာရေးသိပ်မကောင်းကြဘူး။ အစပိုင်းတော့ ယားနာတွေ မဖြစ်ကြဘူး။ အခုဆိုရင် မိုးတွင်းကာလ၊ နွေရာသီကာလဆိုရင် ယားနာပေါက်ကြတယ်။ လူတိုင်းလိုလိုပေါက်ကြတယ်။ တစ်မိသားစုလုံးဆို တစ်ယောက်နစ်ယောက်လောက်ဘဲ မပေါက်ဘူး။ ဒီကျောက်မီးသွေးက မကောင်းဘူး။” ဟု ဒေသခံအမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ ပြောဆိုထားသည်။ (မေးမြန်းချက် ၂/၁၂)

ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်း မိုင်းဖောက်ခွဲရာတွင်လည်း အသံ ဆူညံသည့်အပြင် မြေတုန်ခါမှုများကြောင့် တီကျစ်ရွာရှိလူနေတိုက်အိမ်များအား ရေရှည်ကြံ့ခိုင်မှုကို ထိခိုက်စေသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သတ္တုတွင်းရှိ ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်မှု နက်လာသဖြင့် မြေအောက်ရေများထွက်လာပြီး ၎င်းကို ပိုက်လုံးကြီး (၇)လုံးဖြင့် နေ့စဉ် စုပ်ထုတ်နေရသည်။ ထိုရေများကို တစ်နာရီအတွင်း မစုပ်ထုတ်နိုင်ပါက (၄) ပေနှင့် (၅) ပေခန့် ရေတက်လာသဖြင့် သတ္တုတူးဖော်မှုအတွက် အဟန့်အတား ဖြစ်စေသည်ဟု ဆိုသည်။ အဆိုပါရေများသည် ကျောက်မီးသွေး အစအနများ နှင့်အတူ မြင်းတုန်းချောင်းအတိုင်း စိုက်ခင်းမြို့များကို ဖြတ်ဆင်းပြီး အထက်ဘီလူးချောင်းထဲစီးဝင်ကာ ၎င်းမှတစ်ဆင့် အင်းလေးကန်အတွင်းသို့ ဆက်လက်စီးဝင်ခဲ့သည်။

“ရေအရင်းအမြစ် ခမ်းခြောက်လာမှုအပြင် ကျောက်မီးသွေးမိုင်း(သတ္တု)တွင်းနှင့် ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံဆီမှ စွန့်ပစ်လိုက်တဲ့ ညစ်ညမ်းစွန့်ပစ်ရေတွေကြောင့် စိုက်ပျိုးခင်းနှင့် သောက်သုံးရေ ရရှိရေးကို အကြီးအကျယ် ထိခိုက်လာနေပြီ ဖြစ်တယ်”ဟု တီကျစ်ဒေသခံ ကိုစိုင်းတူးက မြန်မာတိုင်း(၆)သတင်းဌာနသို့ ပြောဆိုခဲ့သည်။

တောင်ပို့လရွာသား ကိုပွေးသည် ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်း တူးဖော်ရေးစီမံကိန်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းခံရပြီး ၎င်း၏ဇနီးသည် နေ့စဉ်ကျောက်မီးသွေးပြာများကို ရှူရှိုက်နေရသဖြင့် လွန်ခဲ့သည်နှစ်က သေဆုံးခဲ့သည်။ ၎င်း၏ဇနီးသေဆုံးရခြင်းသည် ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါကြောင့် သေဆုံးရသည်ဟု တောင်ကြီးဆေးရုံမှ ဆရာဝန်က ပြောဆိုခဲ့သည်။ ကိုပွေးက ကျောက်မီးသွေး၏ ဆိုးကျိုးကြောင့် ၎င်း၏ဇနီးသေဆုံးရသည်ဟု သံသယဝင်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ ဒေသခံရွာသား (၁၀)ဦး ရုတ်တရက်သေဆုံးရခြင်း၊ မွေးကင်းစကလေးငယ်များ ပေါင်ချိန်မပြည့်ခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ သားလျောသားပျက်ခြင်း၊ သီးနှံများအတွက်နှုန်းသိသိသာသာ လျော့နည်းလာခြင်းသည် ကျောက်မီးသွေးကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု သံသယနှင့် စိုးရိမ်ပူပန်နေကြရသည်။

တီကျစ်ဒေသခံများ၏ သောက်သုံးရေ လှောင်ကန်တွင် ကျောက်မီးသွေးပြာမှုန်များကို တွေ့ရစဉ်

တီကျစ်ဒေသခံများ၏ သောက်သုံးရေ ကန်အနီး၊ ကျောက်မီးသွေးသယ် ဝက်ခါးပတ်ကြီးကို တွေ့ရစဉ်

ကျောက်မီးသွေးသတ္တုဥယျာဉ်ဖော်စုရေးရာအဖွဲ့အစည်းတို့က အစွမ်းထက်စွာ အားပေးအကူအညီပြုနေသည့်အတွက် များစွာသော ကျန်းမာရေးဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။

တီကျပ်အသံများမှာတီကျပ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းမှထွက်ရှိလာသောညစ်ညမ်းရေးများကိုမငွေမရှောင်သာ၍ အသုံးပြုနေကြရသည်။

တီကျစ်ဒေသခံများမှ အသုံးပြုလျက်ရှိသော ရေထွက်ပေါက်မှာ လက်ရှိအချိန်တွင် ရေထွက်ရှိမှု နည်းပါးလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။ (အပေါ်ပုံ)

ဒေသခံတစ်ဦးမှ ရေအရင်းအမြစ်များဆုံးရှုံးနေသည်ကို ညွှန်ပြနေသည့်ပုံ။ (အောက်ပုံ)

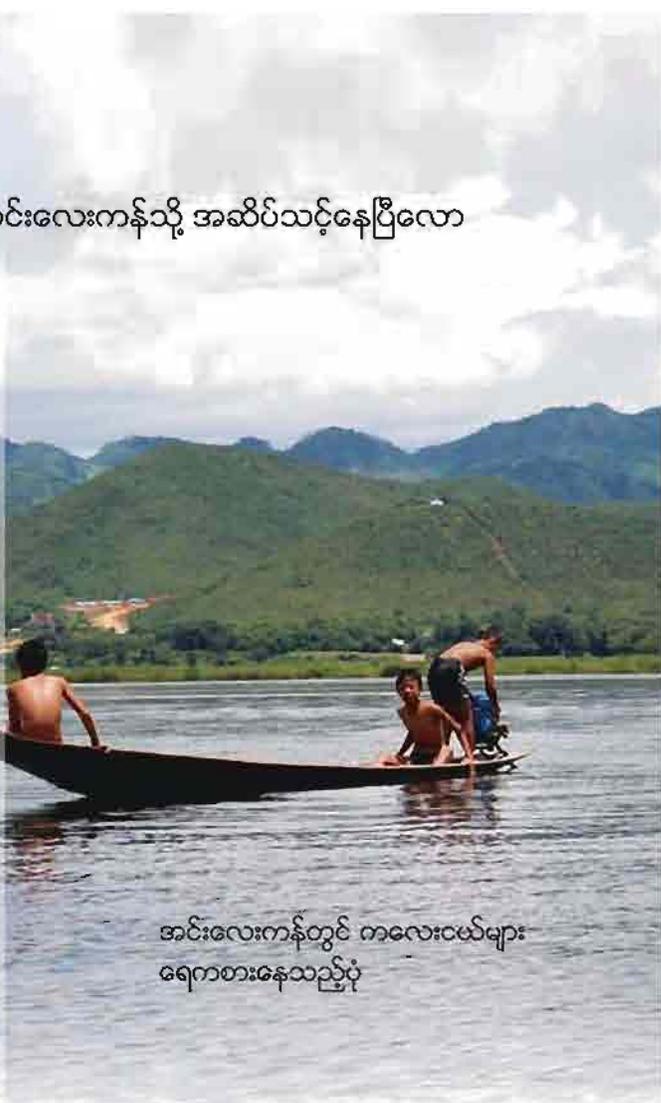

(၃) တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းမှ အင်းလေးကန်သို့ အဆိပ်သင့်နေပြီလော

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးစီမံကိန်းနှင့် (၁၃) မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးသော အင်းလေးကန်သည် ၎င်း၏ ရေဝေရေလဲ ဧရိယာမှာ (၁၄၂၂) စတုရန်းမိုင်ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒုတိယအကြီးဆုံး ရေရှိကန်ကြီးတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဇွန်လ (၉) ရက်နေ့တွင် အင်းလေးကန်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းအဝိုင်းနယ်မြေအဖြစ် အတည်ပြုသတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ အင်းလေးကန်အတွင်းသို့ အထက်ဘီလူးချောင်း အပါအဝင် အဓိကချောင်းမကြီး (၄) ချောင်းက စီးဝင်နေသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အင်းလေးကန်ပတ်ဝန်းကျင် မိုင် (၂၀) စီမံလမ်းစုံပြေရေးအတွက် (၅) နှစ် စီမံကိန်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော်လည်း အင်းလေးကန် ရေမျက်နှာပြင် အလွန်အမင်းစံချိန်တင် လျော့ကျခြင်းကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ၎င်းစီမံကိန်းဧရိယာအတွင်း တည်ရှိနေသည့် တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်း၊ ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံနှင့် အထက်ဘီလူးချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းများသည် အင်းလေးကန်ကို အဆိပ်သင့်နေခြင်းရှိမရှိ တာဝန်ရှိသူများမှ လေ့လာ ဖော်ထုတ်ပြီး လူထုများကို ချပြသင့်ပါသည်။

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းမှ စုပ်ထုတ်လိုက်သော အဆိပ်ပါဝင်နေသည့် ညစ်ညမ်းရေများသည် မြင်းတုန်းချောင်းမှတစ်ဆင့် အထက်ဘီလူးချောင်းသို့ စီးဝင်ပြီး အင်းတန်ရွာမှတစ်ဆင့် အင်းလေးကန်ရှိ ဖောင်တော်ဦးဘုရား စေတီအနီးတစ်ဝိုက်၌ စီးဝင်နေလျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ငါးမွေးမြူရေး ဦးစီးဌာန ထုတ်ပြန်ချက်အရ အင်းလေးကန်အတွင်း ရေထုအဆိပ်သင့်မှုနှုန်း မြင့်မားလာနေသည်ဟု ဆိုသည်။ ၎င်းသည် ဖောင်တော်ဦးဘုရားစေတီအနီးတွင် ရေထုတွင်း အဆိပ်ပါဝင်မှု တိုင်းတာတွေ့ရှိချက်အရ PH ၉.၀ အဆင့် အထိရှိနေသည်ဟု ဆိုသည်။^{၁၅}

အင်းလေးကန်တွင် ကလေးငယ်များ ရေကစားနေသည့်ပုံ

ရေ PH အဆင့်မည်သို့သတ်မှတ်သနည်း

ပုံမှန်သောက်သုံးရန်အသင့်တော်ဆုံးသည် PH 7 အဆင့်ကိုသတ်မှတ်ထားပြီး ၎င်း PH 7 ထက်လျော့နည်းသော အဆင့်ရှိရေများသည် အက်စစ် ပါဝင်မှု နှုန်းပိုမိုများသည်ဟုသိရသည်။ ထို့နောက် PH 7 ထက် များသော ပမာဏသည်လည်း အယ်ကာလိုင်း ပါဝင်မှု များသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အက်စစ်ဓာတ်နှင့် အယ်ကာလိုင်း ဓာတ် ပါဝင်မှု လွန်ကဲလာလေလေ ရေထုညစ်ညမ်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး ရေနေသတ္တဝါ များပါအသက်ရှင်နိုင်မှု နည်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။^{၁၆}

တီကျပ်ဒေသရှိ ကလေးငယ်တစ်ဦး ကျောပေါ်တွင် ယားနာများ ပေါက်နေသည့်ပုံ

အခန်း (၄)

တီကျပ်ဒေသတွင် ရင်ဆိုင်နေရသော ကျန်းမာရေးပြဿနာများ

တီကျပ်ဒေသတွင် ကလေးငယ်များ ပေါင်မပြည့်ဘဲ မွေးဖွားခဲ့သည့်ပုံ

(၁) ပေါင်မပြည့်သည့် ကလေးများမွေးဖွားကြခြင်း

တီကျစ်ဒေသခံများမှာ ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံကြောင့် ပေါင်မပြည့်ဘဲ ကလေးမွေးဖွားမှုနှုန်းပိုမိုများ လာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဒေသခံရွာသူရွာသားများမှာ မိမိတို့ခံစားနေရသော ကျန်းမာရေး အခက်ခဲ ပြဿနာများကို မိမိ တို့ကိုယ်တိုင်ဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။ ငွေကြေးအခက်ခဲကြောင့်ကုသမှုမခံယူနိုင်သည့် မိသားစုများမှာကျန်းမာရေး ဆိုးကျိုးကိုသာ ခါးစည်းခံနေကြပြီး တချို့တတ် နိုင်သော မိသားစုများမှာလည်း တောင်ကြီးမြို့ပေါ်ရှိ ဆေးရုံများသို့ ကျန်းမာရေးဆေးကုသမှုများပြုလုပ်ပြီး ဆေးဝါးများဖြင့် ကုစားနေကြရသည်ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဤသို့ကျန်းမာရေးကို ဆိုးရွားစွာခံစားနေရသော ဒေသခံများကို ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံနှင့် သတ္တုတွင်းမှ တာဝန်ရိပုဂ္ဂိုလ်များမှာ တစ်စုံတရာစစ်ဆေး ပေးမှုများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းမျိုး မရှိသေးသလို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများမှာလည်း တစ်စုံတစ်ခုသော ကူညီဖြေရှင်းခြင်းများ လုပ်ဆောင်ပေးမှု မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

တီကျစ်ဒေသခံအမျိုးသမီးများမှ ရင်ဖွင့်သံ

"စက်ရုံမရောက်လာခင်တုန်းကတော့ နေလို့ထိုင်လို့အဆင်ပြေတယ် ကျန်းမာရေးအရပေါ့ စက်ရုံလာပြီးနောက်ပိုင်းတော့ ခေါင်းကိုက်တာ အသက်ရှူကြပ်တာတွေ ရှိလာတယ်။ စက်ရုံတစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲနဲ့ ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းကြောင့်လည်းပါတယ်ပေါ့။ ကလေးတွေအစပိုင်းမှာ ဖျားနာမှုတွေရှိခဲ့တယ် သို့သော်လည်း ရိုးရိုးဖျားနာမှုမျိုးဟုသာ ထင်ပြီး ဆေးတွေတိုက်တယ် ဒါပေမယ့် ဆေးကမတိုးဘူးလို့သိရတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ဆေးရုံသွားပြီး ဆေးစစ်မှုတွေပြုလုပ်တယ် ဘာရောဂါမှမတွေ့ဘူးလို့ ဆရာဝန်တွေကပြောကြတယ် ဒါပေမယ့် အဆုတ်ဌာနကို သွားတော့ သလိပ်တွေစစ်ပေးတယ် ဓာတ်မှန်ရိုက်ပေးတယ် အဲဒီတော့မှ အဆုတ်ရောဂါခံစားနေကြရတယ်ဆိုတာ သိလိုက်ရတယ်"

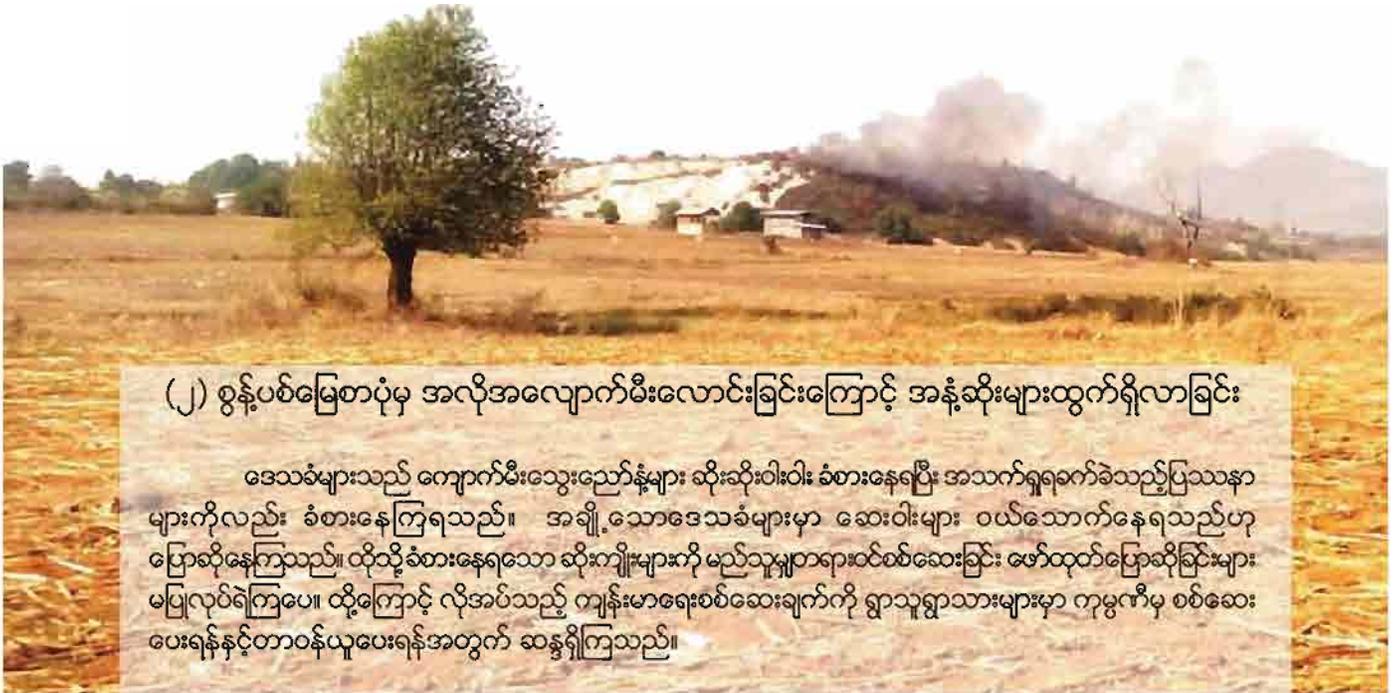
"ဆေးနဲ့ ရောဂါနဲ့လွဲနေတာပေါ့။ တီကျစ်မှာဆိုရင် ရောဂါလက္ခဏာကို သိရှိအောင်လို့ ပြောပြနိုင်တဲ့ ဆေးခန်းတွေမရှိဘူး ဒါကြောင့် တောင်ကြီးမြို့ပေါ်ဆေးရုံကို မသွားနိုင်သေးတဲ့ လက်ရှိ ဒေသခံတွေကတော့ ခံစားနေရတုန်းဘဲပေါ့။" (မေးမြန်းချက်-၄ /၁၄)

"ခြောက်လနှင့် ကလေးမွေးပြီး ကလေး ပေါင်ချိန် ၂ ပေါင်မပြည့်ဘဲမွေး။ ကလေးက မွေးပြီးချင်း သွေးသွင်းရတယ်။ တစ်ပုလင်း တစ်ပုလင်းကျော်ကျော်ပေါ့၊ စောစောက တစ်ပုလင်းပဲ သွင်းမလားလို့ တစ်ပုလင်းနဲ့ မလောက်လို့ ထပ်သွင်းရတယ် အမေလဲ သွေးသွန်သွားတယ် အမေက ရှစ်ပုလင်းတောင်သွင်းရတယ်။"

"ဒီကျောက်မီးသွေးနဲ့ ပတ်သက်တယ်လို့ ထင်တာပေါ့၊ အဲလိုပဲ အင်း မိုးရွာရင်ပိုဆိုးတယ် မိုးတိတ်သွားပြီဆိုရင်လည်း အငွေ့ ကပိုထွက်တယ်။ ဒီကျောက်မီးသွေး စက်ရုံနဲ့ အန်တီတို အိမ်နဲ့ သိပ်မကွာပါဘူး။ ခြံစည်းရိုးပဲခြားတယ်။ ကျောက်မီးသွေး ကုမ္ပဏီဖက်ကတော့ ကူညီမှု ပံ့ပိုးမှုတွေ မရှိဘူး။" (မေးမြန်းချက် - ၁/၁၄)

"ကလေးက တစ်ယောက်က ၃ ပေါင်ခွဲ တစ်ယောက်က ၄ ပေါင် ရှင့်။ မိန်းကလေး တွေပဲရှင့် ကလေးဆုံးသွားတာတော့ တစ်နှစ်နဲ့ သုံးလ ရှိပြီပေါ့ရှင့်။ အခုတော့ ပြန်လွယ်တာတော့မရှိဘူးရှင့်။ ဟုတ်ကဲ့ရှင့် အရမ်းတော့ နှမြောတာပေါ့နော် ကိုယ်က လတွေနဲ့ တစ်ချိန်လုံးလွယ်ထား ပြီးမရတော့ အဲတာတော့ နှမြောတာပေါ့။" (မေးမြန်းချက် ၂/၁၄)

"ကလေးက ရှစ်ပေါင်ခွဲနဲ့မွေးတယ်။ ကလေးကျန်းမာရေးကတော့ အစတုန်းကတော့မကောင်းဘူး တောင်ကြီးဆေးရုံက ပြန်ရောက်လာမှကောင်းတယ်။ ကလေးက အဆုတ်မကောင်းလို့ဆိုပြီးတော့ မွေးပြီး သုံးလေးရက်လောက်ပဲ ဆေးရုံတက်ရတယ် တောင်ကြီးကိုပေါ့။" (မေးမြန်းချက် ၃/၁၄)
စသည့်အချက်များကို တီကျစ်ဒေသခံအမျိုးသမီးများမှ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

(၂) စွန့်ပစ်မြေစာပုံမှ အလိုအလျောက်မီးလောင်ခြင်းကြောင့် အနံ့ဆိုးများထွက်ရှိလာခြင်း

ဒေသခံများသည် ကျောက်မီးသွေးညောင်နံ့များ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ခံစားနေရပြီး အသက်ရှူရခက်ခဲသည့်ပြဿနာများကိုလည်း ခံစားနေကြရသည်။ အချို့သောဒေသခံများမှာ ဆေးဝါးများ ဝယ်သောက်နေရသည်ဟု ပြောဆိုနေကြသည်။ ထိုသို့ခံစားနေရသော ဆိုးကျိုးများကို မည်သူမျှတရားဝင်စစ်ဆေးခြင်း ဖော်ထုတ်ပြောဆိုခြင်းများ မပြုလုပ်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် လိုအပ်သည့် ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးချက်ကို ရွာသူရွာသားများမှာ ကုမ္ပဏီမှ စစ်ဆေးပေးရန်နှင့်တာဝန်ယူပေးရန်အတွက် ဆန္ဒရှိကြသည်။

"ကျနော်အမျိုးသမီးက ဆေးခုနစ်လတိတိ စားရတယ်။ ယခုလက်ရှိ ၁ သောင်းခွဲကုန်ကျတာ ၂ လရှိပြီ ထပ်စားနေရတုန်းဘဲ။ နှလုံးကြီးပြီးတော့ သွေးကြော ကျဉ်းပြီး အသက်ရှူမဝဘူးလေ။"

"၃ လ ၁ ကြိမ် ဆေးခန်းပြရတယ်။ စမ်းသပ်ပြီးမှ ဆေးစားရတယ်။ အမြန်မလာပြရင် ကင်ဆာတွေဖြစ်နိုင်တယ်လို့ပြောတယ်။ ရင်ဘတ်အောင့်တယ်။ အသက်ရှူမဝဘူး။ သူ့သမီးတစ်သက် ပဲလေ ကျောက်မီးသွေးညောင်တာ အခုသမီးက ၁၄နှစ် ၈ တန်းပေါ့။ သမီးမွေးကတည်းက အိမ်ကထရ(ဝါး)လေးနဲ့ဆိုတော့ အပေါက်တွေကိုကာပေးရ တယ်။ သူတို့မိုင်းခွဲရင် ပိုဆိုးတယ်။ အဲလိုမျိုးခွဲတော့ ကျနော် သွားပြောလည်း အရာမှမရောက်တာ။ ကျောက်မီးသွေး အနံ့ ညောင်တယ်လို့ သွားပြောလိုက်ရင် သူတို့က မီးသွေးမီးကို ကားနဲ့ လိုက်ငြိမ်း ပေးတယ်။ လမ်းပေါ်မှာ တွေ့ရင်လည်းပြောတယ် မီးငြိမ်းပေးပါ။ မီးလောင်တာလည်း နှစ်ခါရှိပြီ။ ဒီနှစ် မိုးမကျခင်မှာရော အဲဒီအဆင်း မြောက်ဘက်မှာ မီးလောင်တယ်။ တောမီးလောင်နေသလိုပဲ။ သူတို့က ပြောတယ် ကျနော်တို့လုပ်ငန်းကို မနာလိုလို့ မီးရှို့တာပဲ။" ဟု ဒေသခံတစ်ဦး ပြောပြခဲ့သည်။

တိကျစွာဒေသခံ တချို့မှ ဆေးရုံတက်ပြီးနောက်ပိုင်း ဆရာဝန်မှ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း သောက်ဆေးကို တွေ့ရပုံ

အသေးစား မြေအောက် ဥမင်ဖြင့်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတူးဖော်ခြင်း နှင့် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများ

တီကျပ်တောင်ဘက် နောင်တရားမြို့ အရှေ့ဖက် ခြမ်းကျေးရွာသူရွာသားများပိုင်ဆိုင်သော လက်ဖက်ခြံများတွင် အသေးစား ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ရေးကုမ္ပဏီမှ အလုပ်သမားများနေထိုင်ရန် ဤသို့တဲများဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးများမှာလည်း လျှံမြဲမှုမရှိကြတော့ဘဲ မိမိလက်ဖက်ခြံသို့ တစ်ဦးတည်း သွားရောက်ခြင်းများကို အရင်ကထက် လွတ်လွတ် လပ်လပ် သွားရောက်မလုပ်ကိုင် နိုင်ကြတော့သည်ကို ကြားသိရသည်။

“ရွာက မိန်းကလေးစာယောက်ဆိုရင် လက်ဖက်ခူးဖို့အတွက် ခြံထဲကိုသွားတော့ နားဆွဲတဲထဲမှာ ကျောက်မီးသွေးလာတူးတဲ့လူစီမ်းစာယောက် အိပ်နေတာတွေတွေ့ လက်ဖက်မခူးဘဲ ပြန်ပြေးရတာတွေရှိတယ်။” (အင်တာဗျူး ၇/၂၃/၁၅)

မြေအောက်ဥမင်ဖြင့် ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတူးဖော်ခြင်းကို တီကျပ်ကျောက်မီးသွေး သတ္တုတွင်းမတူးဖော်မီကပင် မြန်မာစစ်တပ်မှ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းရှိ အလုပ်သမားများခေါ်ယူ၍ တူးဖော်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနောက် ကြီးမားသောစွမ်းအင်ကုမ္ပဏီနှင့် နေဝန်းရောင်ခြည် ကုမ္ပဏီများမှ ကျေးရွာသားများပိုင်ဆိုင်သော မြေပေါ်တွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ ကျောက်မီးသွေးတူးပြီးသော မြေအောက်ဥမင်ကျောက်မီးသွေးတွင်းဟောင်းများကို ပြန်လည်ဖွဲ့ထားသည်မှာ ကောင်းမွန်မှုမရှိသည့်အတွက် မြေကြီးကွဲအက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

မြေအောက်ဥမင်လှိုင်ခေါင်း ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ရန်အတွက် တူးဖော်ထားသည့် တွင်းဝကို တွေ့ရစဉ်

တီကျပ်တောင်ဘက် နောင်တရားမြို့အရှေ့ဖက် ခြစ်ကျေးရွာသူရွာသားများပိုင်ဆိုင်သော လက်ဖက်ခြံများတွင်

ကျောက်မီးသွေးများစုပုံထားခြင်းအားဖြင့် ဒေသခံများ၏ လက်ဖက်ခင်းများမှ မြေဆီလွှာများ ပျက်ဆီးခြင်းနှင့် လက်ဖက်အထွက်နှုန်း လျော့ကျခြင်းများ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ (အပေါ်ပုံ)

ဤကဲ့သို့ အသေးစားကုမ္ပဏီမှ မြေအောက် ဥမင်ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်ထားသော တွင်းဟောင်းများမှ မြေဖို့ထားသော်လည်း လက်ရှိအခြေအနေတွင် မြေကြီးများ အက်ကွဲနေပြီး မြေကွဲမှုများဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပြီး ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ၏ ကျွဲနွားများမှာ အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည်။ (အောက်ပုံ)

တီကျစ်ဒေသခံများမှ မိမိတို့၏ လယ်ယာခြံသို့ သွားရာလမ်းနှင့် ၎င်း ဝန်းကျင်ရှိ ကျေးရွာဒေသခံ ကျောင်းသား/သူများသည် ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းအနီးမှ ခက်ခဲစွာဖြင့် ဖြတ်သန်းသွားလာနေကြရသည်။

ကျောက်စိမ်းသွေးသယ် စက်ခါးပတ်ကြိုးသည် ကျေးရွာဒေသခံများ၏ လမ်းများကို ပိတ်ဆို့ထားသောကြောင့် ကုမ္ပဏီမှ ယာယီပြုလုပ်ထားသော တံတားပေါ်တွင် ဤသို့ ခက်ခဲသတိကြီးစွာ ကျော်တက်ရသည်။

ဒေသခံများ ကန့်ကွက်ခဲ့သည့် တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ

၂၄ ရက် ဧပြီလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် တီကျပ် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ တီကျပ် ကျေးရွာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှ ဒေသခံများတီကျပ်ကျောက်မီးသွေးဆုံးရှုံးမှုအားပေးစက်ရုံကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိခဲ့သည့် ဝူရှီပွားဝှမ်း ကုမ္ပဏီနှင့် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၊ လွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များကို တီကျပ်ကျောက်မီးသွေး အလိုမရှိကြောင်း ကန့်ကွက် ဆန္ဒထုတ်ဖော် ခဲ့ကြသည်။

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံရပ်တန့်ရေး ဒေသခံများကန့်ကွက်ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှု တီကျပ်မြို့ မဆန်းတော်ကြီးကျောင်း

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေး ရပ်တန့်ရေးအတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု ပုံရိပ်များ

၃ ရက် နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ပြန်ပြီးလည်ပတ်ခဲ့သည့်အတွက် ဒေသခံများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း၍ တီကျပ်ကျောက်မီးသွေး အလိုမရှိကြောင်း လှုပ်ရှားမှုကို နောင်တရားဈေး၊တီကျပ်ဈေးနှင့် နှမ့်တိန်းဈေးတို့တွင် လက်ကမ်း စာစောင်များ စတင်ကားများနှင့် ကျောက်မီးသွေး ပညာပေးဗီဒီယိုများကို ဖြန့်ဝေခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

နောင်တရားဈေးတွင် တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံရပ်တန့်ရေးအတွက် ဒေသခံများနှင့် ပူးပေါင်းလှုပ်ရှားသည့် ပုံရိပ်များ။

ကျောက်မီးသွေးစွမ်းအင်သုံးစွဲမှု လျော့ချရေး ဘာကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ ကြိုးပမ်းလာရသနည်း။

၁၉၇၉ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးက လျှပ်စစ်ဓါတ်အားတိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်အတူ ဘီလပ်မြေနှင့် သံမက်ကြို လုပ်ငန်းများအတွက် ကျောက်မီးသွေးကို ပိုမိုသုံးစွဲလာခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့တဝန်းရှိ အပူချိန်သည် ၁၉၇၉ ခုနှစ် မတိုင်ခင်နှစ်များထက် (၂) ဆ ပိုပူပြင်းလာသည်ဟု ဆိုသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စွမ်းအင်အေဂျင်စီ (International Energy Agency) မှတ်တမ်းအရ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့တစ်ဝန်းတွင် ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန် သန်းပေါင်း (၇၈၂၀) တန် ထုတ်လုပ်သည့်အနက် ၎င်း၏ (၄၆ %) သည် တရုတ်နိုင်ငံတွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။^{၂၀}

နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကျောက်မီးသွေးစွမ်းအင် အမြောက်အမြားသုံးစွဲသော တရုတ်နိုင်ငံသည် လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ လူဦးရေ (၂၆၀၀၀၀) ကျော်သည် သက်တမ်းမစေ့မီ သေကျေခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့အပြင် ကလေးဦးရေ (၃၂၀၀၀၀၀) ကျော်နှင့် အရွယ်ရောက်ပြီး လူဦးရေ (၆၁၀၀၀) ကျော်သည် နာတာရှည် ပန်းနာရင်ကြပ်ရောဂါကို ခံစားကြရသည်သာမက ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန်မပြည့်သည့် ကလေးဦးရေ (၃၆၀၀၀) ကျော်ကိုလည်း မွေးဖွားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။^{၂၁}

ကျောက်မီးသွေးဆိုးကျိုးကို သိရှိလာသည့် တရုတ်အစိုးရသည် နိုင်ငံတွင်းရှိ ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်မှု စက်ရုံများကို လျော့ချလာရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၁၂၅၀) ဂီဂါဝပ် ထုတ်လုပ်သည့်အနက် ၆၃% သည် ကျောက်မီးသွေးဖြင့် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ တွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၁၄၉၀) ဂီဂါဝပ်အထိ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်သည့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို ကျောက်မီးသွေးမဟုတ်သည့် စွမ်းအင်ဖြင့် စီမံထားသည်ဟု ဆိုသည်။ လူဦးရေ (၆၂) သန်းနေထိုင်သည့် ဘေဂျင်းမြို့တော်က မြို့လယ် (၆)ခရိုင်ကို ကျောက်မီးသွေးမသုံးရ နယ်မြေသတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြို့ပြင် (၁၀)ခရိုင်ကို ကျောက်မီးသွေးသုံးစွဲမှု (၈၀%) ထိ လျော့ချရန် ရည်မှန်းထားသည်ဟု ဆိုသည်။^{၂၂}

တရုတ်ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့် ၂၀၀၈ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် စတင်လည်ပတ်သည့် (၆၀၀) မဂ္ဂါဝပ် ထုတ်လုပ်နိုင်သော ရွှေလီအမှတ်(၁) ရေအားလျှပ်စစ်သည် ယူနန်ပြည်နယ်သို့ တင်ပို့ရောင်းချခဲ့ရာ တစ်နှစ်အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံက ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန် (၂)သန်းနှင့် ကာစွန်ခိုင်အောက်ဆိုဒ် ဓါတ်ငွေ့ထုတ်လွှင့်မှု တန်ချိန် ၂.၅ သန်းကျော် လျော့ချနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။^{၂၃}

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံမှ တရုတ်အလုပ်သမားများ တီကျပ်ရေးသို့ သွားလာလှုပ်ရှားကြသည်ကို တွေ့ရစဉ်

နိဂုံးနှင့် အကြံပြုချက်

လက်ရှိရှိရမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်လောင်းမြို့နယ် တီကျပ်ဒေသတွင် တည်ဆောက်ထားသော ကျောက်မီးသွေး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံနှင့် ကျောက်မီးသွေး သတ္တုတွင်းကို လိုအပ်သော သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်း(EIA)၊ လူမှုရေး ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်လေ့ လာခြင်း (SIA)၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း (HIA)နှင့်အခြားသော ကိစ္စရပ်များတွင်လည်း တာဝန်ယူ ထားသော အစိုးရနှင့် ကုမ္ပဏီများမှ ဒေသခံလူထုနှင့် ပူးပေါင်းပြီး အဆင့်ဆင့် လုပ်ဆောင်စေလိုပါသည်။ ၎င်းနောက် လက်ရှိ တီကျပ်ဒေသခံ များ၏ ခံစားနေရသော ဆိုးကျိုးများကိုသေချာစွာ ဆန်းစစ်လေ့လာပြီးနောက် ဒေသခံများ၏ “စိုးရိမ်မှုကင်းသော ဘဝလိုခြံမှု ရှိအောင်” အာမခံချက်ပေးနိုင်မည့် ကတိကဝတ်များ ကုစားမှုများကို ပြန်လည် လုပ်ဆောင်ပေးရန်အတွက် အစီအစဉ်များချမှတ် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ပေးရန် လိုပါသည်။

သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အများဆုံးထိခိုက်မှုရှိနေပြီး လူထုများ၏ဘဝကို လွန်စွာ ခြိမ်းခြောက် နေသည့် ကျောက်မီးသွေး သုံးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံကို အစားထိုး အသုံးပြုနိုင်မည့် နည်းလမ်းများ များစွာရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ နိုင်ငံတွင်းမှ ထွက်ရှိသော ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်မှု အနည်းဆုံး သဘာဝဓာတ် ငွေဖြင့် လည်ပတ်သည့် လျှပ်စစ်တာ ဘိုင်များကို တပ်ဆင် အသုံးပြု သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ဖြစ်သော လေနှင့် နေရောင်ခြည်များကို အသုံးပြုခြင်းအပြင် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်မှုများကို ပိုမိုအားထား ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာဖြင့် ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အစီအစဉ်များကိုလည်း ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျောက်မီးသွေးတူးဖော်မှုများကြောင့် သစ်တော၊ ရေအရင်းအမြစ်၊ မြေဆီလွှာများပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့သည့် တန်ဖိုးကိုတွက်ဆပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် ထာဝစဉ် ရှင်သန်နေထိုင်နိုင်ရန် ပြန်လည် ကုစားမှုများနှင့် အစားထိုးမှုများ လုပ်ဆောင်သင့် ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သန့်ရှင်းသောရေ၊ သန့်စင်သောလေနှင့် အဆိပ်ကင်းသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းဝိုင်းကြီးအဖြစ် ထာဝရတည်တံ့နေစေရန် ချင့်ချိန်ပြီး လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ ကျောက်မီးသွေး လောင်စာမှ ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ် ဓာတ်ငွေ ကြောင့် ကမ္ဘာကြီးကို ပိုမိုလျှင်မြန်စွာ ပူနွေးစေခြင်းအပြင် ကျန်းမာရေး ဆိုးကျိုးများ နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုများဖြစ်စေမည့် ဘေးရန်မှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် အစိုးရသည် ပြည်သူလူထုနှင့် အတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အစိုးရမှ စီစဉ်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နောက်ထပ်တည်ဆောက်မည့် စက်ရုံ ၁၁ ရုံ၏ တန်ဖိုးနှင့်အညီ မြန်မာပြည်သူများမှ ထပ်မံ၍ပေးဆပ်ရမည့် အန္တရာယ်များကို စဉ်းစားပြီး မလိုလားအပ်သော ဆိုးကျိုးများ နောက်ထပ် မဖြစ်ပွားအောင် ကျောက်မီးသွေး အစားအခြားသော လောင်စာများကိုအသုံးပြုရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနာဂတ် အမျိုးသား စီမံကိန်းကြီးတစ်ရပ်အနေဖြင့်ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်သင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံးမှ အကြံပြုတင်ပြလိုပါသည်။

တောင်းဆိုချက်များ

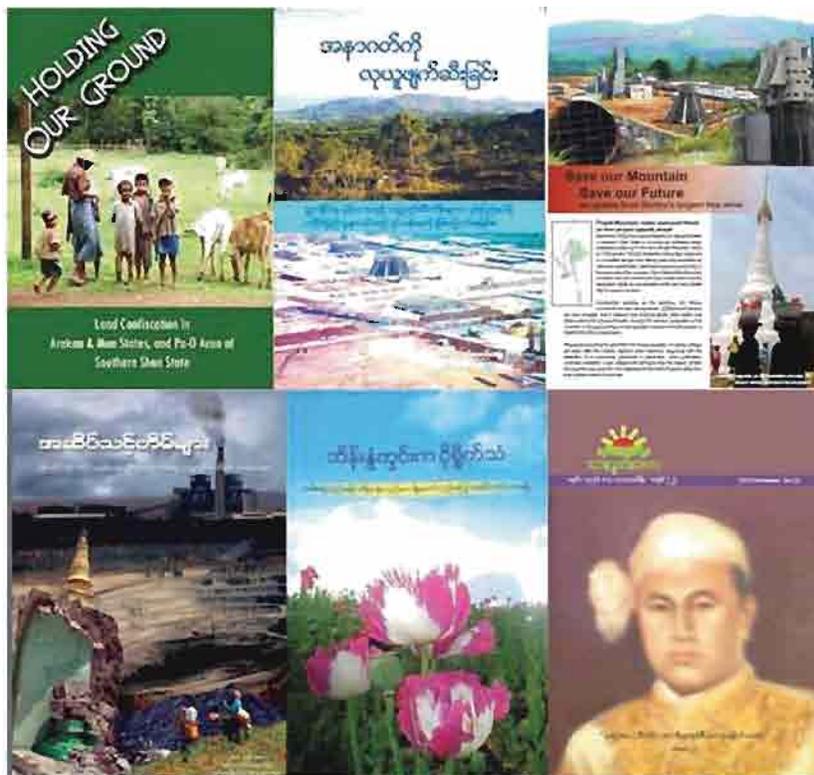
- ၁။ တီကျပ်ဒေသရှိပြည်သူများမှ ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသော ကျောက်မီးသွေးသတ္တုမိုင်းတွင်းနှင့် ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံကို ချက်ချင်း ရပ်ဆိုင်းရမည်။
- ၂။ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ဒေသခံလူထုများကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်၊ ပါဝင်ပိုင်ခွင့်၊ အကျိုးအမြတ်ခံစားပိုင်ခွင့်နှင့် စီမံပိုင်ခွင့် (FPIC) များကို အစိုးရနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများမှ လေးစားလိုက်နာ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၃။ အနာဂတ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲရာတွင် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ် ခွဲဝေမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုများကို ပြည်နယ်နှင့် ဒေသန္တာရအစိုးရ၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အပြည့်အဝဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းပုံတွင်ထည့်သွင်းရေးဆွဲရမည်။

ကျမ်းကိုး

1. Minister of electric power, Department of Geological Survey and Mineral Exploration (DGSE)
2. January 2013 - Japan International Cooperation Agency - Japan Coal Energy Center/page-48, Department of Geological Survey and Mineral Exploration (DGSE)
3. <http://7daydaily.com/story/21522>
4. ၁၀ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ ထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာ
5. <http://consult-myanmar.com/2015/03/18/coal-fired-power-planned-but-on-hold/>, ၁၀ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ ထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာ
6. <http://fossilfuel.energy-business-review.com/news/ratch-to-begin-feasibility-study-on-2600mw-myeik-power-project-in-myanmar-131014-4402983>
7. ရေအားလျှပ်စစ်နှင့် ကျောက်မီးသွေးလို စီမံကိန်းတွေကို လူတွေနားလည်လက်ခံလာဖို့ အချိန်အများကြီးပေးနေရတယ် <http://myanmar.mmtimes.com>
8. <http://myanmar.mmtimes.com/index.php/national-news/11665-2014-08-24-13-48-50.html>
9. <http://www.moi.gov.mm/moi:zg/?q=node/2859>
10. Thevoiceweekly <https://www.facebook.com/ZinYawNews/posts/472896552802619>
11. <http://myanmar.mmtimes.com>
12. နီလာ၊ ကျောက်မီးသွေးသုံးခါတ်အားပေးစက်ရုံတွေ ဇွတ်အတင်းတည်ဆောက်ခဲ့မယ်ဆိုရင်။ Weekly Eleven News, 31.8.2015. Pg.5
13. ၁၀၊ ၇၊ ၂၀၁၅ ထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာတွင်
14. <http://burma.irrawaddy.org/article/2015/02/02/70691.html>
15. Interview#6/12
16. www.news-eleven.com/ခရီးနီနှင့် ကျောက်မီးသွေး
17. ဧပြီ ၂၄ ရက်နေ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရကုမ္ပဏီ၊ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တီကျစ်ဒေသ လူထု တွေ့ဆုံပွဲကို တီကျစ်မြို့မ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့်မှတ်တမ်း။
18. http://www2.irrawaddy.org/article.php?art_id=23172
19. <http://www.fondriest.com/environmental-measurements/parameters/water-quality/ph/>
20. စောမိုးမြင့်၊ ကျောက်မီးသွေးမီးကျိခဲ မျိုးမိသောနဂါးကြီး၊ Weekly Eleven News, 19.1.2015. Pg.28-30.
21. Ibid
22. Ibid
23. <http://www.rfa.org/burmese>

ပအိုဝ်းလူငယ်အစည်းအရုံးမှ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသော အစီရင်ခံစာအုပ်များ

စဉ်	စာအုပ်အမည်	ထုတ်ဝေသည့် ခုနှစ်	ပူးပေါင်းပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်း
၁	Holding Our Ground	၂၀၀၉ ခုနှစ်	ရခိုင်ကျောင်းသားလူငယ်များ သမဂ္ဂ တိုးတက်သောမွန်လူငယ်များ အစည်းအရုံး
၂	အနာဂတ်ကို လုယူဖျက်စီးခြင်း	၂၀၀၉ ခုနှစ်	-
၃	ဒို့အနာဂတ်အတွက် ဒို့တောင်ကို ကာကွယ်စို့	၂၀၁၁ ခုနှစ်	-
၄	အဆိပ်သင့်တိမ်များ	၂၀၁၁ ခုနှစ်	ရရှိစွာလူမှုလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
၅	ဘိန်းနွံတွင်းက ဝိုရိုက်သံ	၂၀၁၄ ခုနှစ်	အရှေ့ဖျားတောင်တန်း လူမှုလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
၆	အာရုံသစ် စာစောင်	သုံးလတစ်ကြိမ်	

နောက်ဆက်တွဲ (က)

ကျောက်စိမ်းသွေးသတ္တုလွှမ်းများနှင့် ကွမ်းကုန်များမှ ငွေထွက်ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့် ကျောက်စိမ်းသွေး ထန်တိုက် သန့်စင်ပေါင်းများ

No	Coal Mine	Company	1991-92	1992-93	1993-94	1994-95	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	Total
၁	ကော့လတောင်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	No.(3) Mining Enterprise 1	8,888	6,884	8,572	9,250	15,008	9,132	9,737	9,752	12,999	16,123	13,808	11,773	17,091	15,002	12,230	7,870	6,016	8,946	7,000				544,993
၂	၂၃၈ ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	No.(2) Mining Enterprise 1	26,949	30,031	24,276	21,730	22,700	21,601	19,642	20,784	29,100	34,910	30,200	40,000	55,000	55,000	55,400	42,800	25,000	17,601	17,601	1,900			817,608
၃	လှည့်ပတ် ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Arawaddy Myint Phya Co., Ltd. 2	5,225	7,976	2,474	1,075						7,000	3,300	1,700	2,400	700				30,000	30,000	4,500			66,250
၄	ဆင်လင်ကျောက်စိမ်းသွေး သတ္တုလွှမ်း(ခေါင်းတောင်)	Triple 'A' Cement International Co., Ltd. 3							20,400	15,992	64,781	44,731	60,800	111,000	119,400	67,800	99,898	72,000	48,000	48,000	46,000	92,887			936,188
၅	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Myanma Economic Corporation 4	9,165	30,837	31,728							482,245	531,248	431,375	771,819	799,878	623,295	515,206	228,592	43,085					4,498,471
၆	တောင်ကျောက်စိမ်းသွေး သတ္တုလွှမ်း	Edin Energy Natural Resources Development Co., Ltd. 5													58,095	394,906	53,089	466,136	244,136	206,549	290,097				2,143,008
၇	ကော့လတောင်စိမ်းသွေး သတ္တုလွှမ်း	UE Export Import Co., Ltd. 6													3,232	6,768	17,120	35,801	15,035	28,400	5,130	6,500	3,200		116,276
၈	ကော့လတောင်စိမ်းသွေး သတ္တုလွှမ်း	Tun Thwin Mining Co., Ltd. 7														30,000	87,050	20,250	10,245	13,096	20,065	15,915	1,110	99,731	1,110
၉	ကော့လတောင်စိမ်းသွေး သတ္တုလွှမ်း(ခေါင်းတောင်)	Triple 'A' Cement International Co., Ltd. 3													35,000	28,912	61,521	600,000	40,000	27,000	76,092	25,889	5,733	330,147	
၁၀	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Min Htet Co., Ltd. 8															2,000	22,440	25,000	9,800	39,000	24,639	5,253	128,132	
၁၁	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း (Ma-Shan)	Ngweyi Pale Mining Co., Ltd. 9															31,900	35,000	37,000	151,000	39,000	54,266	18,313	280,199	
၁၂	Kongbaung/Maikon Coal Mine	Geo Asia Industry and Mining Co., Ltd. 10															6,500	33,450	37,090	30,040	38,940	55,145	31,800	253,015	
၁၃	Maw Lek Kyi Chaung Coal Mine	Myanma Economic Corporation 4																							5,000
၁၄	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Yanpon City Development Committee 11																							20,000
၁၅	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Myanmar Mining Enterprises Co., Ltd. 12																							2,700
၁၆	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Myanmar Mining Enterprises Co., Ltd. 13																							2,700
၁၇	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Yanpon City Development Committee 11																							2,700
၁၈	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Myanma Economic Corporation 4																							2,700
၁၉	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Dejion Mining Co., Ltd. 14																							3,480
၂၀	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Tun Kyweil Paw Co., Ltd. 15																							4,000
၂၁	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Shwe Ohn Pawt Co., Ltd. 16																							4,000
၂၂	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Shwe Taung Mining Co., Ltd. 17																							2,816
၂၃	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	G4 Mining Co., Ltd. 18																							300
၂၄	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	G4 Mining Co., Ltd. 18																							300
၂၅	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	G4 Mining Co., Ltd. 18																							300
၂၆	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Dragon Cement Co., Ltd. 20																							5,623
၂၇	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Wei-Hye Chaung Coal Mine																							100
၂၈	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Three Small Szele Mining																							100
၂၉	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Kyak Sakhan Coal Mine																							100
၃၀	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	UE Export Import Co., Ltd. 23																							100
၃၁	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Young Investment Group Industry Co., Ltd. 24																							1,250
၃၂	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Young Investment Group Industry Co., Ltd. 24																							1,250
၃၃	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Hoo International Industry Group Co., Ltd. 25																							1,250
၃၄	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Ruby Garden Mining Co., Ltd. 26																							1,250
၃၅	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Geo Asia Industry and Mining Co., Ltd. 10																							1,250
၃၆	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Yuzana Cement Industrial Co., Ltd. 27																							1,250
၃၇	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Hein Lat Co., Ltd. 28																							1,250
၃၈	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Kaung Pong Chaung Coal Mine																							1,250
၃၉	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Man Pen Moon Chaung Coal Mine																							1,250
၄၀	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Loon Taung Coal Mine																							1,250
၄၁	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Loon Taung Coal Mine																							1,250
၄၂	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Min Awaayaha Group Co., Ltd. 30																							1,250
၄၃	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Ngweyi Pale Mining Co., Ltd. 9																							1,250
၄၄	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Shwe Innwa Mining & Industry Co., Ltd. 31																							1,250
၄၅	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Shan Yoma Coal & Product Co., Ltd. 32																							1,250
၄၆	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Thunder Loon Mining Co., Ltd. 33																							1,250
၄၇	ကျောက်စိမ်းသတ္တုလွှမ်း	Thunder Loon Mining Co., Ltd. 33	41,062	54,054	66,159	63,783	34,708	30,233	29,279	50,936	58,091	598,059	626,987	547,148	956,610	1,088,007	1,150,031	1,415,804	1,004,685	332,393	45,169	692,902	366,315	159,506	10,650,184

Source: Department of Geological Survey and Mineral Exploration (DGSE), January 2013 Japan International Cooperation Agency Japan Coal Energy Center

နောက်ဆက်တွဲ (ခ)

တီကျစ်ကျောက်မီးသွေးသတ္တုတွင်းနှင့် စက်ရုံ၏ ၂ မိုင်ပတ်လည်ကျေးရွာ ခန့်မှန်းခြေလူဦးရေစာရင်းများ

စဉ်	ကျေးရွာအမည်	လူဦးရေ စာရင်း
၁	တီကျစ်ကျေးရွာ	၃၂၈၁
၂	လွယ်ထွီးတောင်/မြောက်	၆၈၅
၃	တောင်ပိုလ	၁၅၅
၄	ပင်မိုကုန်း	၅၁၂
၅	နောင်မွန်း	၆၆၄
၆	တံတားဦး	၉၁
၇	ဆည်ခေါင်း	၁၁၈၀
၈	ပြင်သာ	၂၃၂
၉	ကုန်းသိမ်	၂၂၄
၁၀	ဘန်းမက်	၁၇၇
၁၁	မွန်းပင်	၄၄၈
၁၂	လွင်ရွာ	၇၃၄
၁၃	လယ်ကြား	၃၄၁
၁၄	မီးသွေးရောင်း	၃၁၅
၁၅	တပ်ကုန်း	၂၃၃
၁၆	ကြက်သွန်ကုန်း	၂၃၇
၁၇	ပင်စိမ်းပင်	၁၄၈
၁၈	လှည်းကုန်း	၃၃၈
	စုစုပေါင်း	၉၉၇၅

တီကျပ်မြေမှ ခေါင်းလောင်းသံ

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်လောင်းမြို့နယ်ရှိ

တီကျပ်ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ နှင့် သတ္တုတွင်းမှပြောသော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ